

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Cene Inzeratom:**Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljke in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Opomin.**

Služaj, ki se je priglodal na Zalostni gori, pač zasluži, da mu posvetimo tudi na tem mestu nekaj besed, ker gre tu za stvar, na kateri je zainteresovana vsa slovenska javnost, ker tangira našo narodno čast; za stvar slednjič, ki ima tudi svoj politični pomen.

Kakor smo že včeraj poročali, se je cerkvene slavnosti, ki se je preteklo nedeljo vršila na Zalostni gori, udeležilo tudi odposlanstvo najodličnejših naših rojakov iz Amerike, ki je prineslo pozdrave in razno pismensko in denarno pošto naših Amerikancev sorodnikom in prijateljem v domovini. Po službi božji je te odlične naše rojake in goste iz Amerike pozdravil izpred zbranega slovenskega ljudstva domačin, zakar se je hotel voditelj ameriške delegacije zahvaliti in pri tej priliki tudi malo opisati življenje in razmere Slovencev v Ameriki. Preden pa je še izpregovoril, se je vstopil preden poveljnik orožniške postaje v spremstvu močne patrulje in kratkoma prepovedal vsak govor, češ, da je to — politični shod. In niti tega ni dovolil orožniški poveljnik odličnemu ameriškega gostu, da bi se bil zahvalil rojakom za pozdrav in za prisrčen sprejem, ki ga je s svojimi tovariši našel v domovini; zabranil mu je kratkoma in na osoren način vsako besedo. Tako dotično popolnoma avtentično poročilo, ki še pristavlja, da je eden teh ameriških gospodov, ki je rojen v Ameriki in je sedaj prvič stopil na slovenska tla, naravnost onemel vzpričo takega postopanja, ki ga svoj živ dan še ni doživel.

Ni čuda, če je onemel. Onemeli smo ob tem celo mi, ki smo doživeli v teh sedmih letih v naši državi toliko — čudnega, da nam je že težko se kake stvari sploh še čuditi. In nas je samo sram, sram najbolj pred našimi ameriški rojaki, ki jih je ljubezen do domovine pripeljala med nas in ki tu v domovini morajo zdaj doživljati take neprijetnosti. Lahko si predstavljamo občutke človeka, ko pride iz dežele največje svobode v deželo, ki je njegova domovina, kjer mu pozdraviti se z brati prepove orožnik.

Orožnik pa ne dela iz lastnega nagiba. Najsi je tudi njegovo postopanje v omenjenem slučaju po vsej priliki tudi s formalne strani nepravilno in neupravičeno, vendar nam psihološki razlogi velijo: kaj more siromak navsezadnje za to? Tudi on je samo produkt razmer. Pa ali ni njegovo ravnanje samo naravna rezultanta načel in metod, ki so jih pri nas odzgoraj uvedli in uveljavili razni nedemokratski režimi. Orožnik je samo izvršilni organ sistema, ki ga ni ustvaril on, ki ga mora poslušati, če hoče uživati svoj borni kruh, in ki ga navsezadnje — kakršen je pač karakter posameznika — rad poslušal, toliko rajši, ker ta sistem daje vse možnosti udejstvovanja čuta, ki je v človeški naravi najbolj razvit: oblastiželjnost.

Kaj je, vprašamo, vladajoči sistem, v čegar službi stoji tudi orožnik, doslej drugega izvrševal, ko v vsem in povsod samo oblast in zopet samo oblast? Ali ni vedno in povsod uveljavljalo pravilo: da gre oblast pred vsem? Ali mu ni bila najljubša praktična metoda: fizična sila, pa naj se to sklada z duhom demokratičnih svoboščin, kolikor nam jih navsezadnje daje tudi obstoječa ustava, ali ne. Oblast, osorno povelje, prepoved, apel na silo, predvsem. In ali ni ta sistem, povsod kamorkoli je mogla seči njegova roka, dosledno prikrajševal najvišji ideal demokracije, največje ustavno dobro in najsvetejšo pravico modernega državljana — svobodo, četudi se je gibala v postavnih ali vsaj nikomur dejansko ne škodljivih mejah? Kaj vse smo pod tem režimom doživeli samo v Sloveniji! Teror takozvanih nacionalističnih organizacij, konfiskacije in ustavev časopisja, kršenje avtonomije občin, preganjanje uradništva, učiteljskega, orožnikov, policistov. Ni čuda, če potem izgube tudi podrejeni organi javne varnosti in občanskega reda čut za to, kje je meja med postavnim in nepostavnim, če še tiste ustavne svoboščine, ki jih državljanji še uživajo, skušajo v obsegu svoje polnomoci prikrajševati, vedoč, da se mu bo to na merodajnem mestu zaračunalo v — dobro.

Duh sistema je torej izvor vseh neljubih pojavov v naši domovini. Duh sistema je povzročil tudi nedeljski dogodek na Zalostni gori, in moralno je za njega odgovoren njega

šef v Sloveniji. Razžaljenim gostom iz Amerike je treba dati zadoščenje, a treba je dati zadoščenje tudi časti slovenskega naroda in ugledu države, če je vladi kaj na njem ležeče.

Gospodom v vladi RR pa naj bi bil dogodek na Zalostni gori resen opomin, da treba temeljito pospraviti s sistemom, ki rodi pojave, ki morejo našo državo samo kompromitirati pred vnanjim svetom. Da je treba

kreniti na čisto nova pota. Ali moremo to pričakovati od vlade, katere prvi čin je, kakor slišimo, nov udarec po svobodi: uveljavljanje novega tiskovnega zakona v še bolj reakcionarnem duhu, nego ga je nameravala izdati vlada PP. To bi bil zares najslabši začetek, ki nam jemlje upanje, da bi smeli pričakovati resnične spremembe dosedanjega sistema.

Debata o vladni deklaraciji se nadaljuje.

GOVOR POSLANCA DR. HOHNJECA.

DR. HOHNJEC TEMELJITO RAZKRIVA NESPOSOBNOST RR REZIMA. — HSS JE PREVZELA VLOGO SAMOSTOJNIH DEMOKRATOV. — POPOLNA NESPOSOBNOST REZIMA V ZUNANJEPOLITIČNIH VPRAŠANJH. — SLS OSTANE NEOMAJNO ZVEŠTA SVOJEMU PROGRAMU SAMOODLOČBE SLOVENSKEGA NARODA.

Belgrad, 28. julija. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine je bila malo bolj živahna, kakor včeraj. Dobila je nekoliko pomembnejši značaj vsled govorov poslancev Pribičevića in Hohnjeca.

Dopoldansko se je izpolnil z dolgim govorom posl. Svetozar Pribičević, ki je kritiziral vladno deklaracijo. Vprašuje se, kaj je sporazum. Jovanović je dejal, da gre za sporazum srbskega in hrvatskega naroda. Miša Trifunović pa je dejal, da je to sporazum dveh plemen. Ali eno, ali drugo? Prvo izključuje drugo. Zato je treba vedeti, kaj je res. Zato zahtevamo, da se ta sporazum objavi, ker se tako važno vprašanje tiče celokupnega prebivalstva. Nadalje govori o tem, kako so mogli biti razlogi, da se je nacionalni blok razbil. Po njegovem mnenju je bila vlada dovolj močna. Saj v predvojni Srbiji so bile slične vlade, ki so imele po en glas večine.

Na dolgo kritizira deklaracijo, posebno zunanjo politiko. Zelo obširno se seveda bavi s Stjepanom Radićem in opisuje njegovo delovanje v inozemstvu, posebno v Londonu. Pravi, da to ni noben sporazum. Če je, je nepolitičen in nemoralen. Govori o Obznani in se ostro izreka proti sedanjim vladnim večini. Izjavlja da ni nobena rezerva in da bo nadaljeval najostrejšo borbo proti sedanji vladni večini.

Med govorom Sv. Pribičevića je prišlo do ostrih spopadov med njim in radičevci.

Pribičeviću je odgovarjal Ljuba Jovanović in popravil nekatere njegove trditve.

Ponovno je odgovarjal Pribičević in razkril različne tajnosti iz bivše vlade nacionalnega bloka. Med drugim je kategorično izjavil, da je bil Pašić po izjavi Pavle Radića zato, da se vsi mandati HRSS razveljavijo. Kategorizacija Radićevih poslancev v tri skupine, na vodstvo, na stare in nove poslance, je njegovo (Pribičevićevo) delo, kakor je tudi njegova (Pribičevićeve) zasluga, da se je verifikacija sploh izvršila.

Na popoldanski seji je govoril posl. dr. Hohnjec. Med njegovim govorom je prišlo do precej burnih prizorov, posebno med njim in ministrom Uzunovićem. Minister Uzunović je med govorom dr. Hohnjeca zaklical: »Popovska klika!« Ker je minister te žaljive besede ponovil, so poslanci Jugoslovanskega kluba zahtevali od predsednika, da pokliče ministra k redu. Posl. Žebot in Kremžar sta stopila pred ministra in glasno protestirala. Žebot: »Kaj boste vpili nad našim dr. Hohnjecem. Dr. Hohnjec ni uvedel kuluka, s čimer ste si vi priborili naslov minister kuluka.« — Kremžar: »Taki izrazi se ne spodobijo za ministra. Nezasišano, da se minister kravljevske vlade tako obnaša!« — Posl. Hohnjec ostro zavrača ministra Uzunovića. — Ko je minister besede »Popovska klika!« ponovil, mu je odgovoril: »Ne ponavljajte besed, kakor papiga.«

Ko je dr. Hohnjec govoril o zunanji politiki, je delal Uzunović razne medklice. Smodej dr. Hohnjecu: »Zaman govoriš. Zunanjeja ministra ni tu. Uzunović pa se itak ne veseli nad ničemer drugim, kakor nad popi.« — Posl. Pucelj je bil dobro razpoložen. Vmešaval se je v polemiko z ministrom Uzunovićem in začel vpiti nad Smodejem. — Kremžar: »Ali tako varujete slovenski narod, g. Pucelj?« — Medklic: »Kameleon naj bo kar tiho!« — Pucelj: »Ničesar ne boste dosegli, čeprav Vas je 20!« — Kremžar: »Vi jih imate 70 za seboj. Bomo videli, kaj boste vi dosegli.« — Kosta Timotijević: »Kar 201 vas je sedaj v novi družbi.« — Kremžar: »S tem 201 glasom boste glasovali za vsa bremena

Slovenije.« — Pucelj: »Vas je več! Vi ste odgovorni!« — Medklic: »Lažetel!« — Veselnjak: »Tu nimamo večine!« — Medklic: »Slovincem ste prinesli zvišanje davkov, sedaj pa odobravate visoke carine.« — Pucelj: »To je moja stvar.« — Kremžar: »Ljudem, ki jih briga, boste dajali odgovor.« — Gosar: »Za to vlogo, ki jo sedaj igrate, Vas ljudstvo ni izvolilo.« — Medklic iz vrst Davidvičevih demokratov: »Najprej ste se prodali Pašiću, sedaj pa Radiću.« — Smodej: »Zakaj ste od 8 mandatov narasli na enega?« (Veslost.) — Žebot: »Pucelj, tiho bodi! Ti in tvoji poslanci ste nas spravili pod bič, ki nas tepe.« — Brodar: »Škoda vsake besede za Pucja. Saj nič ne pomeni med slovenskim narodom.« — V ta spor se je vmešal Kobasica in žalil, vsled česar ga je predsednik skupščine ukoril.

Posl. Hohnjec je stvarno kritiziral vladno politiko, med drugim je izjavil:

»Cesar Napoleon Veliki je dejal: »Veste, čemu se moram najbolj čuditi? Nesposobnosti oblasti, da bi kaj organizirale.« Samo dve sili sta na svetu: duh in meč. Trajno pa meč ne more vladati nad duhom, marveč duh nad mečem.« Te besede so se uresničile v naši državi. Nosilec državne moči se odlikujejo po popolni nesposobnosti. Ukinile so se skoraj vse stare organizacije, bodisi javne, bodisi zasebne, na upravnem, gospodarskem in kulturnem polju. V naši državi ni nobenih samoupravnih organizacij, čeprav jih iščeš z laterno, kakor Diogenes. Ako misli HSS, ki je prevzela vlogo samostojno demokratskega apendiksa v vladi, ki se tolaži z »integralnim primenjanjem ustave in zakona o samoupravi«, da bo utešila stremljenja hrvatskega naroda pa samoupravah, se močno vara. V našem državnem organizmu ni duha, ki bi oživil. Ta duh je duh bratske ljubezni. Tega duha je pregnal hegemonizem in nasilje. Duha vzajemnosti in ljubezni hočejo gospodje nadomestiti s formulo o narodnem edinstvu. Za Pašića je to drug izraz srbstvo. Od govori o srbskem narodu treh imen. Za Pribičevića sta Srb in Hrvat sinonim.

Zadnji čas se je tudi Radić pod pedagogijo obznane spreobrnil k veri narodnega edinstva. Prej je bila bistvena točka njegove programa samostojna in lastna narodnost hrvatskega naroda. Temu naziranj je dal izraza prvi podpredsednik HRSS dr. Maček, ko je lani 20. oktobra bil izvoljen za prvega podpredsednika narodne skupščine. Sedaj je prišel Radić s tendenco, zlit hrvatski narod s srbskim, s tem da hoče Hrvate odtrgati od Rima. Njemu ni dovolj, da je Pašić v Belgradu, on hoče imeti tam še papeža. To je stremljenje za unifikacijo, ki stopa v patološko stanje. Hrvatski narod je tako zdrav, da bo to patološko politiko kmalu vrgel se sebe. Politika vladne večine po nasilnih in nezakonitih februarskih volitvah je bila politika izsiljevanja. Kot predmet izsiljevanja je služila verifikacija HRSS. Ta politika je imela popoln uspeh, HRSS je dala vse koncesije in popolnoma kapitulirala. Izsiljevalno tendenco vladne politike ilustrirajo tudi zakonski načrti, ki so predloženi. Njihov namen je popolno etabliranje režimskega absolutizma. Čeprav je režim dosegel cilj, vendar tako sumljivo forsira tiskovni zakon. Ako bi postal ta načrti zakon, bi se njegove določbe izvajale v praksi, in bi se njegove določbe izvajale v praksi, bi se tiskovna svoboda v naši državi položena v grob.

Kakor je režim nesposoben, da izvede notranjo konsolidacijo, tako je majhno njegovo sodelovanje pri konsolidaciji mednarodnega položaja. Ako bi ne bilo iniciativnega češko-slovaškega zunanjega ministra Beneša, bi bila

niala antanta quantité négligeable. Ako bi zmagalo stališče Nemčije in načrti nekaterih držav, da državne meje niso nespremenljive, potem bi se mogle nemške državne meje razširiti do Karavank in do Spilja. Potem se lahko reče: Germania ante Adriam. Kaj to pomeni za Jugoslovane, ni treba posebej poudarjati.

Naše uspehe napram Italiji ilustrirajo besede, s katerimi je Mussolini pohvalil svoje pridobitve v Jadranski politiki in besede senatorja Quartierija z ozirom na konvencijo, katera je bila podpisana v Nettunu. Naši državci se ni posrečilo doseči niti najmanjšega jamstva za zaščito goriškega prebivalstva. Vsem Italijanom v naši državi pa je zajamčeno kulturno življenje. Zakaj naša vlada italijanskega kulturnega barbarizma napram Slovincem in Hrvatim ne sporoči Društvu narodov in tam zahteva remédure?!

Posl. Hohnjec nadalje kritizira vladno finančno politiko, zlasti kritizira nov carinski tarif, ki je vseskozi fiskalen in gotovo zanima narodno gospodarstvo, zlasti poljedelstvo. Končno se dotakne Jovanovićevih besed, ki je dejal, da se pozna velik nedostatek sedanje vlade na tem, ker niso Slovenci v njej, posebno SLS. Kot razlog je navedel Jovanović SLS in njeno zvestobo do programa. S tem je napravil kompliment SLS, ki v resnici svojega programa nikdar ni zatajila. Slovenci so v to državo vstopili v znamenju popolne samoodločbe in hočejo svojo samostojnost tudi v naprej varovati. Tega se SLS tudi danes drži. Zato bo imela zaupanje samo do vlade, ki bo hotela ustvariti sporazum med srbskim, hrvatskim in slovenskim narodom. Pri ustvarjanju takega sporazuma bo tudi sodelovala.

Po govoru posl. Hohnjeva je bila seja zaključena. Prihodnja bo jutri z istim dnevnim redom.

Po govoru posl. Hohnjeca se je javil k besedi posl. Urojič. Predsednik mu ni hotel dati besede na zahtevo radičevcev, ker bi jim ne bilo po godu slišati kritiko svojega bivšega poslanca.

Pašičevo zdravje se naglo zboljšuje.

Belgrad, 28. julija. (Izv.) Iz Karlovih Varl je bil poslan v Belgrad sledeč komunike:

»Predsednik vlade Nikola Pašić, ki se nahaja nekoliko dni tukaj na zdravljenju, se naglo popravlja, tako da bo popolnoma ozdravel. Po mnenju zdravnikov, ki so mu prideleni, se njegovo stanje v času kakih desetih dni popolnoma zboljša. Prenehali bodo tudi poslednji sledovi bolezn in fizične utrujenosti. G. Pašić slejkoprej zelo živahno zasleduje vse dogodke v državi in se ravnotako zanima za aktualna vprašanja v mednarodni politiki.«

Hrvatsko ljudstvo proti izdajalski Radićevi politiki.

Belgrad, 28. julija. (Izv.) Danes sta se vrnila v Belgrad Radićeva poslanca Urojič in Trojanović. Oba sta bila v svojih volivnih okrajih in sta izjavila, da hrvatsko ljudstvo ogorčeno obsoja Radićevo politiko in da so njuni volivci dali obema popolno zaupnico za njihovo delvanje in ju pozivljali, da se energično borita proti sedanji Radićevi politiki.

Seja ožjega bloka.

Belgrad, 28. julija. (Izv.) Voditelji ožjega bloka narodnega sporazuma in ljudske demokracije dr. Korošec, Ljuba Davidović in dr. Spaho so imeli danes popoldne in popoldne sejo, na kateri so nadaljevali razpravo o novo nastalem položaju in o grupaciji v parlamentu. Izdelali so predlog v obliki resolucije, ki se bo jutri predložila vsem klubom, naker se bo objavil. Gotovo je to, da so neresnične vse vesti o nekakih nesoglasjih med strankami opozicije, ki so jih tendencijsko poslednje dni širili radikali, dejstvo pa je, da bodo stranke bloka narodnega sporazuma tudi v bodoče ostale v parlamentu v najožjih stikih.

POSL. BRODAR ZA POŠKODOVANCA PO TOČI.

Belgrad, 28. julija. (Izv.) Poslanec Brodar je danes interveniral pri ministru za poljedelstvo za pomoč poškodovanim po toči v občinah Sora in Kora

Vprašanje 2% davka na delavski zaslužek.

Belgrad, 28. julija. (Izv.) Zaradi znanega Gosarjevega predloga za odpravo 2% davka na ročni zaslužek je svojčas finančni minister obljubil, da bo pri pobiranju tega davka dovolil razne olajšave. Danes je bil članom predložen osnutek novih predpisov o pobiranju tega davka. Ta predpis vsebuje v resnici nekatere olajšave, a čisto neznatne: Delavci do 18. leta so tega davka prosti. Tega davka so prosti tudi poljedelski dninarji, ne pa hlapeci in dekle. Pri industrijskih delavcih se ne računajo naradni prejemki, izvzemši hrane, ki je davku podvržena. Vse te »olajšave« ne ustrezajo dr. Gosarjevemu predlogu, o katerem se bo po izjavi fin. ministra med današnjim Hohnječevim govorom v finančnem odboru razpravljalo na četrtkovni seji. Takrat se bo določilo, ali davek sploh ostane ali ne, in ali se naj bo olajšal ali pa delavce še bolj obremenil kakor doslej.

Kriza angleških premogovnikov

London, 27. julija. (Izv.) Kakor je izjavil generalni tajnik strokovnih organizacij, je malo upanja, da bi končal boj med rudarji in lastniki rudnikov, tudi če delodajalci umaknejo svoje predloge. V četrtek se bo sestal izvrševalni odbor strokovnih organizacij k seji, da bodo voditelji posameznih strokovnih organizacij obveščeni o položaju in da se bo sklepalo o enotnem nastopu za slučaj stavke.

London, 28. julija. (Izv.) Jutri se bo vršila skupna konferenca lastnikov premogovnikov in delavstva. Ako ne bo imela uspeha, potem bo Baldwin aktivno posegel vmes in predložil strankama svoj lastni predlog, da ga sprejmeta.

London, 28. julija. (Izv.) Na vseh angleških železnicah je že popolnoma zastal osebni promet. Najvažnejši brzovlaki prihajajo le z velikimi zamudami, ker so vse glavne proge prenapolnjene s tovornimi vlaki, ki z vso naglico preskrbujejo obsežna skladišča s premogom.

SEJA RUDARSKE INTERNACIONALE.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Mednarodna zveza rudarskih organizacij je sklicala v Pariz sejo, na kateri bodo razmotrili o vzrokih krize v rudarskih podjetjih. Razpravljalo se bo tudi vprašanje o vpriporitvi generalne stavke.

ŠTRAJK V SARKSEM REVIRJU.

Saarbrücken, 28. julija. (Izv.) Včeraj so rudarji v celem sarskem revirju stopili v štrajk, ki so se mu pridružili tudi jamski in kovinski delavci. Zveza delavstva je izdala proklamacijo, v kateri naznanja proglas štrajka in pa da se bodo vršila nova pogajanja s francoskim ministrstvom dela. Je pa malo upanja na uspeh teh pogajanj, ker je to ministrstvo preveč odvisno od severno-francoskega rudniškega velekapitala, ki odklanja zahtevo delavstva po zvišanju mezd.

NOVA PARIŠKA OBCINSKA UPRAVA.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Po končnih rezultatih volitev za generalni oziroma komunalni svet bodo stranke levece razpolagale z večino kakih 125 sedežev. Ta močni uspeh levece sicer zaostaja za uspehi, ki jih je dosegla lani pri državnozbornih volitvah in tudi pri obnovitvi občinskih korporacij v maju tega leta, vendar je pokazal vnovič življensko silo kartela.

Koleša J. Gorec

Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

kupite najbolje in najcenejše pri trvdki palača »Ljubljanske kreditne banke« in Gospodarska cesta 14.

Pismo iz Nemčije.

II.

Brottrop-Boy, 19. julija.

Kakor vidim, mi je dr. Joža Glonar napovedal konkurenco. In vse kaže, da me bo tudi posekal. Da bi me zmagal, se je vrgel na kilometre. In on jih ima dobra dva tisočaka za seboj, jaz le kakih 1500. Zato bom kar kapituliral. Samo danes prosim še malo kotička v »Slovenec«, potem boste imeli za delj časa pred menoj mir. In potem naj se Joža Glonar postavlja po »Slovenec« s svojimi tisočaki, kakor se hoče!

Kako se nam godi? Povedal sem vam že, da toliko reševšino, ker nam vsem skupaj, kar nas je tukaj, manjka ženka in evenka. Zato se pa ne držimo kisle, marveč si s petjem sladimo življenje. Pa ne le to, da radi katero zaokrožimo, marveč ob posebnih časih si privoščimo še posebno veselje.

Tako veselje smo imeli 17. maja, ko smo v Brecklinghausnu blagoslovljali zastavo društva sv. Barbare. Ko bi Vi to našo slavnost videli, potem bi se tudi Vam porosile oči kakor so se meni, gledajočemu, kako se zbira naša ljudje v cerkvi: 20 zastav pred oltarjem, spodaj belooblečene deklice, fantje-Orli tudi beli, cela cerkev skoro polna Slovencev. Kakor bi bili doma tam kje sredi slovenske zemlje. In vendar tako daleč od doma sredi tuje dežele! ... In popoldne pri zborovanju — kaj menite, da nam je zmanjkalo pesmi, in govorov in nastopov? Kaj šel Komaj smo se razvrstili: pe-

Položaj v Maroku.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Po zadnjih vesteh francoska protiofenziva na celi črti dobro napreduje. Rifanci imajo velike izgube. Vejska Abdel Krimova se vse bolj krči, ker ga njegovi ljudje zapuščajo.

Pariz, 28. julija. (Izv.) Od Abdel Krima še vedno ni dospel odgovor na francosko-špansko noto, čeprav je bil od angleške strani že za včeraj napovedan. V francoskem zunanjem ministrstvu smatrajo, da je bila včerajšnja tozadevna vest iz Tangera tendenčna, in opozarjajo, da na francosko-španske mirovne pogoje Abdel Krim že zato ne more odgovoriti, ker mu sploh še niso znani. Francoska in španska vlada sta ga samo pismeno vprašali, če želi zvedeti mirovne pogoje. In na to pismo Abdel Krim še ni dal odgovora.

ITALIJANSKA VLADA KLIČE FAŠISTE NA RED.

Rim, 28. julija. Zadnja teroristična akcija fašistov proti opoziciji se je celokupne javnosti tako neprijetno dojmila in je fašizem tako razgaljevala, da se je čutila vlada prisiljena pozvati fašiste na red. To je storil notranji minister Federzoni v svojem javnem govoru v Bresciji, v katerem je odločno obsodil vsako nasilje, ki da je danes bolj nego kdaj prej zločinsko in blazno. Tudi Farinacci je bil topot prisiljen, da se izjavi proti nasiljem ter je v odgovoru organizaciji vojnih invalidov glede nasilij v Parmii čine obžaloval.

»Giornale d'Italia« beleži obe izjavi kot znamenje, da so vodilni činitelji v deželi končno razumeli, da je treba notranji položaj revdirati.

STANJE POSL. AMENDOLA.

Rim, 28. julija. (Izv.) Stanje posl. Amendola, ki so ga bili napadli fašisti, se je poslabšalo. Nastale so komplikacije v ušesu; leve roke še vedno ne more ganiti; na enem očesu mu bo vsaj začasno oslabele vid. — Zadnje dni so začele oblasti iskati napadalce in so izvršile več hišnih preiskav, a doslej brez uspeha (dasi so seveda napadalci dobro znani).

OBCINSKE VOLITVE V ITALIJI.

Rim, 28. julija. (Izv.) Včeraj so se v mnogih občinah vršile občinske volitve. Povsodi so zmagali fašisti brez vsake opozicije. Opozicijske stranke sploh niso nastopile.

MUSSOLINI ZDRAV.

Rim, 27. julija. (Izv.) Osebni zdravnik ministrskega predsednika je izjavil dopisniku »Tribune«, da so vse vesti o slabem zdravju Mussolinija tendenciozne in da ne bo operiran, niti da je kaka operacija potrebna, ker je njegovo zdravje normalno.

ANGLEŠKA IN RUSKA.

London, 28. julija. (Izv.) V dolnji zbornici je izjavil Chamberlain na neko vprašanje, da se radi propagande sovjetske vlade ne morejo razviti prijateljski odnosi. Chamberlain je nadalje izjavil, da je po njegovem mnenju nemogoče stopiti z Rusijo v kako urejeno gospodarsko razmerje, dokler ima angleška vlada vedno zopet povoda za pritožbe pri sovjetskem veleposlaniku. Sovjetska vlada se je že večkrat pobahala, da bi mogla angleško državo razbiti, toda ta trditev, je rekel Chamberlain, se mi zdi vsaj še malo preuranjena. Trgovinski minister je povedal, da je Angleška lani izvozila v Rusijo za 11 milijonov funtov šterlingov blaga, dočim je ameriški izvoz v Rusijo dosegel samo vrednost kakih 9 milijonov.

POLOŽAJ NA KITAJSKEM.

Kanton, 28. julija. (Izv.) Baje je sovjetski general Borodin imenovan za svetovavca pri kantonški vladi. Tudi poveljstvo nad vojsko, mornarico in zrakoplovstvom imajo dobiti Rusi.

Beleške.

Tiskovni zakon PP vlade in radičevci. Žerjavov popoldnevnik poroča danes: »Za tiskovni zakon so se že v okrilju bivše vlade vršili ostri boji, ker so predstavniki samostanih demokratov hoteli načrt v bistvenih točkah izpremeniti ter ga prilagoditi modernemu novinskemu liberalizmu. Z izstopom teh ministrov iz vlade se je pričakovalo, da bodo radičevci pritiskali na radikale, da zakon v bistvenih točkah modernizirajo v smislu pravic in zahtev svobodoljubnega časnikarstva. Beogradsko »Pravda« pa poroča iz dobrega vira, da bodo radičevci ta zakon še poslabšali, ker hočejo z njim zadeti tisk Hrvatske zajednice na Hrvatskem. Po predlogu radičevcev naj se v načrt vnese tudi člen, ki govori o popolni zabrani časopisja.« — Ugotavljamo, da je absolutna neresničnost, da bi se bili samostojni demokratje zavzemali za izpremenitev načrta o novem tiskovnem zakonu in njegova prilagoditev »modernemu novinskemu liberalizmu«, kakor to trdi Žerjavov popoldnevnik. Pač pa je resnica, da se je za ta nazadnjaški zakon, ki hoče zadušiti vsako svobodno javno mnenje in zatreti opozicijsko časopisje, v vladi PP zavzemal tudi g. minister Žerjav, in res je nadalje to, da sta i »Jutro« i »Narod« ta zakon, čeprav je naperjen proti svobodni časopisja, v svojih člankih branila in napadala nas, ki smo proti temu zakonu protestirali. Res je, da se je naš poslanec Smodej v tiskovnem odseku z vsemi silami boril, da bi se ta zakon izpremenil v modernem liberalnem smislu, da se pa iz celega demokratskega tabora vse do danes ni dvignil niti en glas, ne v vladi PP, ne v parlamentu, ne v časopisju, proti krutim reakcionarnim njegovim določbam! To je resnica, pa naj jo »Narod« ovrže, če jo more.

Ne tako! »Narodni dnevnik« se šteje med svobodomiselnost. Toda ali mora zato objavljati tudi lascivne in bedaste notice? Prinaša pa, odkar izhaja, večkrat npravo oporečna in o verskih rečeh frivolna in hkrati neumna poročila. Za zgled bodi notica, ki jo je priobčil v ponedeljek, dne 27. julija l. l. pod naslovom: »Nov svetnik. V malem francoskem mestu Arras je bil proglašen neki Jean Baptiste Vionny (!) po imenu svetnikom. Vse mesto je od veselja iz sebe, ker ima v svoji sredi pravega svetnika. Upajmo, da bo nevolimenovan svetnik v stanu, da nadaljuje svoje sveto življenje do smrti, dasi ne more biti ravno lahko delati vse svoje življenje po svetu s svetniško gloriolo okoli glave ter se temu primerno obnašati. Zakaj končno je tak živ svetnik vendarle samo človek, in utegne se primeriti, da stori kdaj kaj takega, kar za svetnika ni stanu primerno. Takega svetnika imenujemo potem »čuden svetnik«. — Ali »N. D.« res ne ve, da Cerkev nikogar ne kanonizira, dokler še živi? — Janez Vianney, župnik araski, ki ga je Cerkev letos za svetnika proglašila, je umrl l. 1859. Če »N. D.« kaj da na renome, naj se ne kompromitira pri našem ljudstvu s takimi noticami, ki niso samo neumne, ampak razodevajo tudi veliko nesposljljivost do reči, ki morajo biti vsakemu zares izomikanemu človeku svete.

K razmeram v Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev.

Zakon o zavarovanju delavcev, veljaven od 1. julija 1922, kateremu sta v celoti kumovala bivša zaporedna ministra za socialno politiko dr. Kukovec in dr. Žerjav, je delavska bolnišnica in neugodno zavarovanje centraliziral za celo državo. Slovenija je bila že tedaj udarjena. Kdor ne verjame, naj si ogleda kurji paviljon na Miklošičevi cesti, ki naj bi predstavljal nekako uradno »iššico« ljubljan-

skega O. U. Z. D. mesto prvotno nameravane palače.

Zakon predvideva, dokler se (najkasneje do 1. julija 1924) ne izvršijo volitve, 14 člansko ravnateljstvo. Tedanji minister za socialno politiko, g. dr. Gregor Žerjav, je v ravnateljstvo, ki je sestavljeno paritetično po delodajalcih in delojemalcih, imenoval vanj kar 16 članov. »Jugoslovanska strokovna zveza« je dobila milostno enega (!) zastopnika! Odkar za je g. A. Cvikelj iz službe J. S. Z., nima kršč. soc. delavstvo pri tej velevažni delavski ustanovi niti enega svojega zastopnika, čeprav je najjačja slovenska delavska strokovna organizacija. Krščanski podjetniki so se tudi morali zadovoljiti z enim samim zastopnikom v ravnateljstvu. Takozvani demokratični delojemalci, ki stalno glasujejo z delodajalci, pa so bili dobili kar 2 zastopnika. In tako se je zgodilo, da je bila pariteta med delavci in podjetniki samo na papirju, dejansko pa so do danes vodili celotni O. U. Z. D. podjetniki, ali politično vzeto: gospodje od J. D. S.

Vse to se je bilo zgodilo po tihem sporazumu med JDS in med socialno-demokratskimi prvaki. Božji mlini pa meljejo sicer počasi, a tembolj sigurno. Socialni demokratje so se med seboj sprli in se razbili v cel kup frakcij: ljubljansko, celjsko, mariborsko itd., itd. Gospodom od JDS je ta razdvojenost prišla silno prav. Kos za kosom so si osvajali O. U. Z. D. dobro zavedajoč se, da je Zagreb za njihovih hrbtom. Z lahkoto so v ljubljanski urad vsilili cel tucat svojih »strokovnjakov«, po starih, izkušenih socialno-demokratskih hrbtih pa je začel peti bič poslovnika in zapisnika. Ti danes garajo in garajo.

Prvi, ki je bil JDS najbolj na poti, je bil bivši ravnatelj Ivan Kocmur. Kak strokovnjak! Pozabiti ne morejo polonije pri občinskih volitvah dne 3. dec. 1922 in pa avtonomist je! Naložili so mu nebroj disciplinarnih preiskav na hrbet in ga letos končno, ko mu niso mogli do živga drugače, predstavili v Zagreb.

Ravnateljsko mesto je bilo torej prazno in razpisano. Kompetirali so zanj trije: G. Ivan Kocmur, g. Likar in g. dr. Jože Bohinc, pod-ravnatelj O. U. Z. D. Na današnji seji je ravnateljstvo med drugim sklepalo tudi o oddaji ravnateljskega mesta. Po debati sta prišla v poštev g. Likar in g. dr. J. Bohinc. Prodril je, kakor poročamo na drugem mestu, dr. Jože Bohinc z 9:6 glasovi. Bivši tajnik »Delavske zbornice« in eden vodilnih socialnih demokratov, g. Likar, pa je moral doživeti, da je propadel kot kandidat v odlično delavski ustanovi. G. Kocmur pri glasovanju sploh več v poštev ni prišel. Tako je torej svoječasno paklanje socialno-demokratskih veljakov z JDS rodilo žalostni rezultat: JDS vse, socialisti ničesar. In še molčati bodo morali, pa kako!

Proti g. dr. Jožetu Bohincu osebno nimamo ničesar. Zavedati pa se mora, da si je izvolil eksponirano mesto. V visoke glave pa zelo rado treska. In tako smemo reči že danes, da delavskega zaupanja ne bo imel za seboj. Kandidirati na listi JDS in imeti za sabo delavstvo, to pa ne pojde skupaj.

Sicer pa se bodo prej ali slej vremena Kranjcem zjasnila. Kajti, da bi po enem letu ex lex stanja pri O. U. Z. D. gg. samostojni demokratje sklepali o velevažnih rečeh in postavljali na odločilna mesta svoje eksponente, mislimo, ne bo držalo.

Obleke kupite najceneje pri
Josip Rojina — Ljubljana

dva najboljša prijatelja gg. Tensundern in Hegenkötter sta nas zvesto spremljala. Pa vendar sva imela drugo jutro dva trideset ure dosti obhajati veliko število moštva. Peli so pa naši ljudje skoro dva dneva kar naprej: v vlaku, po ulicah in v cerkvi. Le čudno, da so še kaj glasu ohranili. Bajno lep je zvečer po mestnih ulicah sprevod z lučicami. Slovenci smo spet hoteli imeti pri tem sprevodu prvo besedo. In ko se je goreča kača privila po ulicah nazaj na trg po cerkvi, je še dolgo v noč pred župniščem donela slovenska pesem. To je star privilegij Slovencev na Kevelarju. — Sv. Petra dan zvečer v mraku smo se med slovesnim zvonjenjem vsi zadovoljni in veseli z lampijonki v roki vračali v Gladbeck s kolodvora v cerkev, kjer se je z danim blagoslovom šele proti 10 zvečer končala naša božja pot.

Tako pa se končavajo in tudi začenjajo tu vsa romanja: s slovesno procesijo iz cerkve in slovesno procesijo v cerkev. In tukaj daleč okoli napravi skoro vsaka župnija vsako leto svojo božjo pot na Kevelar. Na dan, ko smo mi bili tam, je bilo menda 13 posebnih vlakov. Drugo nedeljo potem so napravila katoliška delavska društva svoje skupno romanje. Zbranih je bilo na Kevelarju 25.000 katoliških delavcev. Iz Gladbecka gre vsako leto procesija, obstoječa večinoma iz mož-meščanov, peš — 12 ur daleč — in skoro celo pot pojejo in molijo. In nikogar ni tukaj, ki bi se takim rečem smejal. Še komunisti gledajo molče in strme mase pobožnega ljudstva.

Da, — naj reče, kdo, kar hoče, jaz ne morem, da bi ne zapisal resnice — tu je doma

še močna vera in globoka pobožnost. Tudi tukaj opažam napake in pomanjkljivosti, to je gotovo — v nekaterih rečeh smo pač mi spredaj in na boljšem kakor so tukaj — a v glavnem: v globokem verskem prepričanju so pred nami. To se ne da tajiti. O tem pričajo tudi procesije sv. Rešnjega Telesa. Bil sem pri treh procesijah. Na praznik sam doma v Boyu, v nedeljo potem v Hambornu, drugo nedeljo pa v Gladbecku. Kaj naj rečem o teh procesijah? Tu velja v resnici: Quantum potes, tantum aude! Tu sprejemajo in spremljajo Kristusa res kakor Kralja. Pri nas pa sprejemajo Boga z manjšo častjo kakor visoke zemeljske gospode. Ali ni res? Tu vise iz hiš zastave, iz mnogih tudi cerkvene ali papeške, belorumenene. Ceste so bogato okrašene. Na predvečer se po vseh ulicah, koder ima iti procesija, vse giblje. V lep tlak vrtajo luknje — da se ga je še meni škoda zdelo — da vanj vtikajo breze in mlaje. Nekateri imajo pa v ta namen nalašč prirejene obsekane kamne kakor pri nas za nebo. Po ulicah je zastavica pri zastavi v raznih barvah, samo v narodnih ne; venci se razpenjajo od drevesa do drevesa, slavoloki s pobožnimi napisi se vzpenjajo nad cesto. Po oknih napravljajo oltarčke, ob cesti pred hišami pa cele oltarje okusno okrašene. V Gladbecku je trg in oltar, na katerem je zadnji blagoslov, okrašen podobno kakor je bil Kongresni trg v Ljubljani ob zadnjem katoliškem shodu. Nebo nosijo najboljši meščani. Ob straneh nebesa pa v dolgi vrsti častna garda: trgovci, uradniki in podobni gospodje v krasni uniformi. Med procesijo vse prepeva in moli

Dnevne novice.

Volitev ravnatelja Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Dne 28. julija je zborovalo ravnateljstvo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Na dnevnem redu so bile važne točke. Izmed 11 točk dnevnega reda so se rešile le tri, dočim se je ostalo gradivo odložilo za prihodnjo sejo, ki se bo menda vršila prihodnji teden. Zelo mnogo se je debatiralo pri točkah o oddaji stanovanj v novi »palaci« na Miklošičevi cesti, katera so se oddala uradnikom okrožnega urada. Tudi pri oddaji poslovnih prostorov je bilo mnogo razgovora. Šef-zdravnik g. dr. Bleiweis je zastopal mnenje, da naj zavod napravi v lastnih prostorih svojo lekarno, kar bi bilo tudi edino prav. Svoj referat je dr. Bleiweis podprl z važnimi argumenti. G. ing. Šuklje pa je govoril proti in se je izjavil zato, da naj se oddajo prostori, namenjeni za lekarno, privatniku v najem. Kljub prepričevalnemu govoru šef-zdravnika je večina glasovala, da se prostori oddajo privatniku. Videlo se je, da se je moralo zelo delati za kulisami za privatno oddajo, ker se stvarno mnenje zdravnikov ni upoštevalo. — Najvažnejša točka dnevnega reda pa je bilo imenovanje ravnatelja tega urada. Izmed treh kompetentov je bil z 9 glasovi imenovan dr. Bohinec, dočim je dobil kandidat manjšine 6 glasov. Dolgoletni delavec na tem polju, ki ima največ zaslug za organizacijo sedanjega zavoda, g. Ivan Kocmur, ki je zavod vzorno vodil že od poloma, se ni upošteval. rod PP režimom so ga prestavili v Zagreb z namero, da ga nadomestijo s samostojnim demokratom dr. Bohincem, ki je zdaj to čast dosegel. Vprašanje pa je, če Zagreb potrdi vsem tem sklepom, ki so se v Ljubljani naredili. Konstatiralo se je tudi, da zgradba »palace« sila počasi napreduje in se bo proračun preokračil za okroglo 2 milijona dinarjev, tako da bo zgradba stala nad 12 milijonov dinarjev.

O avtomobilski nesreči, ki je zahtevala življenje trgovca Zihlerja, smo dobili od okrož. gradbene sekcije v Ljubljani sledeče pojasnilo: Z ozirom na notico o avtomobilski nesreči pri Jeperci v listu z dne 25. julija 1925, št. 165, prosim, da natisnete sledeče pojasnilo: To točno, da se je nesreča zgodila na Jeperci. Zgodila se je pri km 20,2 Ljubeljske ceste, na ravni progi 5 km oddaljeno od Jeperce. So torej vsa tozadevna ugotovanja »vozačevstrovkovanj« brez podlage. Nesrečo je zavrnil ponesrečenec sam oziroma njegov šofer, ki mu je dal avto v roke. S tem pa nismo zanikali, da je cesta od Ljubljane do Jeperce v jako slabem stanju. Ampak vzrok tega slabega stanja ne tiči v nebržičnosti uprave temveč edino v pomanjkanju potrebnega kredita (podčrtaj mi. — Op. ured.). Zato pa ostanejo vse, še tako upravičene pritožbe brez uspeha, dokler uprava drž. cest ne dobi zadostnih denarnih sredstev. To pa ni odvisno ne od vodstva okrož. gradbene sekcije, niti od nadrejene gradbene direkcije, ki si resno prizadeva ta sredstva preskrbeti. Ako pa bo Ljubeljski cesti sledila kmalu tudi Tržaška cesta od Ljubljane do Vrhnike, ki je ravno na robu uničenja, bodo tudi tu edino krive razmere, na katere pa tukajšnja državna cestna uprava nima nikakega vpliva. — Šef okrož. gradbene sekcije.

Bogoslavlci, ki so se oglašili za odsluženje vojaškega roka, bodo vpoklicani 15. avgusta, kakor iz Beograda sporoča poslanec Skupl.

Vorne ugodnosti na železnici. Prejeli smo od železniškega ravnateljstva: Z naredbom ministrstva za promet M. S. št. 21.936 z dne 23. julija je s takojšnjo veljavnostjo ukinjena pravica oblastnih železniških ravnateljev izdajati, oziroma dovoljevati vse vozne ugodnosti, ki jih vsebujejo določbe členov 96 do 116 pred.

pisov o voznih ugodnostih (Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast št. 105 ex 1924) in bode odsej odobral v omenjenih členih navedene vozne ugodnosti edinole minister za promet. Društva, šole itd. naj torej odsej zaprosijo za vozne ugodnosti iz čl. 96—117 omenjenih predpisov direktno pri omenjenem ministru. Se neresene tozadevne prošnje je ravnateljstvo drž. žel. v Ljubljani predložilo v pristojno rešitev ministrstvu za promet.

Dol. Logatec. Dobili smo od poklicane strani sledeče pojasnilo: K nedeljskemu dopisu glede nereda v tukajšnjem kopališču naj pripomnimo tole: Radi kopališkega nereda je že lansko leto imela občina z lastnikom hud konflikt. Ker pa je kopelj privatna in tudi ni bilo mogoče, direktno dokazati, da so se zagrešila postavno kaznjiva dejanja, ni občina mogla stvari do živega. Letos pa se je spor radi kopanja med lastnikom in občino tako poostiril, da je lastnik kopališče javnemu obisku zatvoril. Ker pa je bilo docela gotovo, da v kopališču zlasti ob večernih urah ni vse v redu, je občina vztrajala na zahtevi ločenih kopalnih ur za moške in ženske, narkar je pretekli teden prišlo med obema do sporazuma, in sicer na ta način, da je občina vzela kopališče v najem. Objavil se je kopalni red, ki se pod kontrolo občinskega stražnika strogo izvaja. Ob tej priliki omenjamo, da vse odredbe glede povzdiže javne morale ne bodo mnogo zalegle, ako ne bo sodelovalo pri tem tudi občinstvo, zlasti pa starši. Nikakor ne gre, da vozi n. pr. mlad fant neodraslo dekle na svojem kolesu po temi in samoti. Tu bi morali biti na prvem mestu starši, občinstvo samo pa bi moralo napraviti javno mnenje, ki bi mladino od napačnega ravnanja odvrčalo, kajti občini se že itak povsod očita, da stavi prestroge zahteve. Navadno pa je javnost napram izvoru zla precej tolerantna, končno pa obeja vso odgovornost in slabe posledice le na »varuhe javne morale«.

Zveza bivših gojencev meščanske šole v Trbiču priredi v soboto 1. avgusta in v nedeljo 2. avgusta, obakrat ob 8, v šolski telovadnici komorni večer. Na sporedu je poleg pevskih točk tudi burka enodejanka »Pol ure v zrakoplovu«. Ker je čist dobiček namenjen za podporo revnim dijakom, zato vse prijatelje tržiskega dijaštva vljudo vabimo.

Ponarejeni bankovci. Kakor se uradno naznanja, so se pojavili zadnje čase zopet ponarejeni bankovci po 100 Din. Preiskava je dognala, da ponareja te bankovce po 100 Din neki Ignacij Šisler, ki ponareja bankovce tudi drugih držav. Ta Ignacij Šisler ima približno 36 let in je po poklicu livar. Rasti je visoke, polti rjave, obrvi ima črne, nos pa temnosiv jopič in črn dežnik. V Vojvodini je razpečal že za 300 dinarjev ponarejenih 100 dinarskih bankovcev, odnesel pa je tudi od tam 1 nov tisočdinarski bankovec in se utegne zgoditi, da bo skušal ponarejati tudi bankovce po 1000 dinarjev in jih razširjati po naši državi. Popisa teh falzifikatov doslej še ni, vendar naj javnost pri sprejemanju denarja dobro pazi na 100 in 1000 dinarske bankovce.

Pobegnila je od doma v Gori pri Kočevju 25 letna Marija Knaus, Begunka, ki je nekoliko slaboumna, je temne polti, ima črne lase ter je oblečena v preprosto kmečko obleko.

Včer se je veveren ptiček, 29 letni ključavničarski pomočnik, mehanik in šofer, zraven pa nevaren kolesarski tat. Letos aprila je prišel iz zapora, kjer je bil zaprt radi tatvine koles. Komaj je bil par dni prost, je že ukradel iz gostilne pri Kolovratu kolo Viktor Dragarju. Odpeljal se je z njim na Hrvaško, kjer ga je prodat. Izvršil je tam gotovo več tatvin in sleparij, ki pa še niso znane. Go-

tovo pa je, da je bil pri Semraku na Kupi pri kmetu Milošu Bušiču. Pokradel je več obleke, čevljev in perila. Ker so ga brčkone že iskali, se je mož zopet vrnil v Slovenijo. Vstopil je v službo kot šofer pri posestniku in tovarnarju Lenarčiču na Verdu pri Vrhniki. Dne 22. julija je prišel zopet z avtom v Ljubljano. Tu pa je imel smolo. V Florijanski ulici je namreč razbil izločbeno okno trgovke Fister. Ta nezgoda ga je zopet spravila v stik s policijo. Eden policijskih uradnikov ga je našel v policijski zbirki sumljivih tičev. Odpeljal se je na Vrhniko in res je imel pravega ptička v roki. Aretiral ga je in izročil sodišču na Vrhniki, kjer so uvedli obsežno preiskavo.

Carinska konferenca v Ljubljani. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo obvešča vse interesente, da se vrši prihodnja carinska konferenca v Ljubljani v četrtek, dne 30. julija 1925 ob 6. uri popoldne v prostorih carinarnice.

— Bluze najnovejše priporočila tvrdka Kristoflič-Bučar, Ljubljana, Stari trg. 1447 Zoper mlec najboljše sredstvo Tarmol izdeluje Chemotechna, Mestni trg 10.

Zahvala.

Na tem mestu izrekamo g. Jeanu Polšku, č. g. župniku ter g. Heinrichu našo najtoplejšo zahvalo za njihovo velikodušno pomoč o priliki avto-nesreče na Jeperci.

Prizadete rodbine.

Iz Ljubljane.

Ljubljancem se nudi v nedeljo 2. avg. krasen izlet v Trnovo. Tam priredi na letnem telovadišču (Korunova ulica 14) Orel Karkovo-Trnovo javno telovadbo. Te obsega poleg v sporedu navedenih točk tudi najnovejši način štafetnega teka, ki bo vzbujal veliko napetost, pa tudi mnogo smeha. Za veselico, ki se vrši po telovadbi na istem prostoru, je v vsakem oziru dobro preskrbljeno. Na sporedu je trečolov, šaljiva pošta itd. K telovadnim točkam in med veselico igra gledališka godba.

Umrli so v Ljubljani: Fran Jevo, posestnik, 38 let. — Alojzij Zupan, mestni delavec, 66 let. — Doroteja Sušnik, postrežkova vdova, 76 let.

Objavljanje izpraznjenih stanovanj. Iz občinstva se pojavlja upravičena želja, da naj bi ljubljansko stanovanjsko sodišče objavljalo izpraznjena stanovanja na način, kakor jih objavlja celjsko stan. sodišče. S tem bi bilo zelo ustrezno strankam, ki želijo vlagati prošnje za stanovanja. Nihče ni dolžan privatnikom povedati, kje bo kakšno stanovanje izpraznjeno, zato se to zelo težko izve, posebno če nima človek v Ljubljani posebnega znanja ali kakih tozadevnih konfidantov. Vse hvalje je vredno — tako nam pišejo — da »Slovenec« objavlja odločbe celjskega sodišča, marsikdo se je o tem že pohvalno izrazil, le žal, da ne izveemo, katera stanovanja so izpraznjena v Ljubljani. Akoravno stan. zakon takih objav ne določa, bi bilo zaletli, da bi gospodje pri stan. sodišču to iz lastnega upeljali. Včasih je g. dež. sod. sv. Gradnik v svojih odlokih, oziroma razsodbah naglašal, da se zakona ne sme tolmačiti samo po besedah, ki jih vsebuje, nego tudi po duhu, ki ga zasleduje. Torej zelo socialno bi bilo, da se dajo izpraznjena stanovanja v publiko na znanje.

Koncert delavskih pevskih društev se bo vršil, kakor smo že poročali, v soboto dne 1. avgusta t. l. ob osmih v veliki dvorani »Uniona«. Nastopijo pevski zbori iz Ljubljane, Celja, Zagreba, Kamnika, Hrastnika, z Dobrave in Jesenice. Predprodaja vstopnic v trafiki v Prešernovi ulici, v vseh prodajalnah Konsumnega društva za Slovenijo (v Trnovem, v Sodni ulici, v Bohoričevi ulici, v Šiški in na Viču) ter pri večerni blagajni na dan koncerta.

Ponesrečen samomorilski poizkus. Na škarpno ob Gruberjevem kanalu je prišel neznan mož, ki se vlegel na škarpno in hotel skočiti v vodo. V zadnjem hipu sta ga pograbila dva stražnika, katera so poklicali nazvoči, ki sta moža potegnili na cesto. Je mizarski pomočnik, ki je povedal, da se je hotel utopiti, ker se je sprl z ženo.

Poboj. Na vodmatski stražnici se je zglašil plesarski pomočnik Anton Hudež iz Sela in je javil, da leži pred Oražmovo hišo neki mož in sicer ves okrvavljen in nezavesten. In res so našli tam mizarskega pomočnika Franceta Zakotnika. Ko so ga spravili k zavesti, je povedal, da ga je pobil Hudež sam in sicer s kolom, katerega je izpulil iz bližnje ograje. Zakotnika so odpeljali v bolnico, Hudeža pa je stražnik aretiral.

Nesrečen padec. Na Trnovskem pristanu je padla s stopnic I. nadstropja hiše št. 10 štirinajstletna deklica Alojzija Novšak. Priletele je tako nesrečno, da je dobila težke poškodbe in so jo morali prepeljati v bolnico.

Okrajeni kosci. V Mestnem logu je pripeljal Janez Kunovar iz Kleč svojim koscem kosilo. Med tem ko se je razgovarjal z delavci, pa se je splazil neznan tat k vozu in odnesel dva hleba kruha, vse žganje in vaa pripravljena jedila.

Príjazen berač je neki Janez Brenk, doma iz Šmarja pod Šmarno goro, že večkrat radi beračenja in postopanja predkaznovan. Potrkal je te dni pri neki stranki v Ljubljani. Ko je prišla služkinja odpirati, jo je poprosil za dar. Dekle pa je reklo, da nima drobiža in naj pride drugi. To je siroveža tako ujezilo, da je začel kleti in zmerjati, nato pa je udaril dekleta še s palico po glavi.

Razne tatvine in vlomi. Ani Ločnikarjevi je bila ukradena iz kuhinje njenega stanovanja na Valvazorjevem trgu ročna torbica, v kateri je imela žena 101 Din denarja. Tatvine sumijo nekega invalida, ki je bil v istem času tam. — Na Kodeljevem je vlomil steklasti vajenec Slavko Grad v podstrešno sobo, kjer stanuje šofer Zvonko Potočnik. Nakradel je več različne obleke, perila in čevljev in je odnesel plen, zavrt v velikem zavoju. Ko se je zvedelo o tatvini, se je spomnil eden okoličanov, da je videl Grada, ko je prišel z zavojem od Kodelja. Ukradel je za okoli 8000 Din raznih predmetov. — V Trnovski cerkvi je bilo ukradeno zopet eno pregrinjalo, vredno 1300 Din. — Tudi na naših kopališčih so se že pojavili tatvi, ki so preobrnilli žepe ali pa celo ukradli obleko ali perilo kakemu kopalcu. Zato je najbolj previdno, da se na kopališče ne jemlje s seboj preveč denarja ali dragocenosti.

Razne poljske, vrtno in druge tatvine. V mestu in okolici se je izvršilo v zadnjih dnevih več manjših tatvin. Pokradeno je bilo več poljskih pridelkov, posebno krompirja, zelja in pa razno sadje. — Posestniku Antonu Martiniču na Loko je bil ukraden 8 tednov star pes volčje pasme, vreden 200 Din. V trnovski cerkvi je ukradel neznan tat dva oltarna prta, vredna 1200 Din. Tatu so že na sledu.

Koncert v hotelu Miklič v četrtek zvečer 30. julija. Priporočila se izborna vino, pivo, znano dobra kuhinja. Nizke cene.

GRITZNER in FENIKS KOLESA

in livorni stroji edino elegantni, najprejnejši, zato tudi najcenejši samo pri

JOS. PETELINC-U,

poleg Prešernovega spomenika, Ljubljana.

Iz štajerske.

NEURJE V ŠMARTNEM OB PAKI.

O tej nesreči smo dobili danes daljše poročilo, ki-slovo: Dne 24. julija je začela naša občina velika vremenska nesreča. Cel dan je bilo jako soparno. Ob kaki 4. uri popoldan so se začeli oblaki kopičiti od severne strani. Ob 5. uri popoldne pa je začelo deževati taklo, kakor najstarejši ljudje ne pomnijo. Utrgal se je oblak. Deževalo je eno uro neprenehoma. Vmes je bil tudi silen vihar. Ljudje so gledali s strahom, kaj bo. In res, naenkrat so začeli hudourniki silno naraščati, od vseh strani je voda drla skupaj s silno naglico. Dolina je bila naenkrat polna vode. Voda je nesla s sabo kar je dobila na poti; debela težka bukovna bruna, več centov težke skale, pesek itd. Vse to je voda naplavila na niive in travnike ter vse podsula na debelo s kamenjem. Iz vinogradov in njiv je voda odnesla prst na ceste, na njive pa nasula kamenja. Ljudje so pravili, kako so plavali po vodi divji zajci, da bi si rešili življenje. Veliko se jih je vtopilo, nekaj so jih polovili tudi ljudje. Pogled na opustošena polja je silno žalosten. Pri postajališču Paška vas je voda 20 m na dolgo pretrgala železniško progo tako, da vlak, kateri je bil ravno nekoliko prej odpeljal iz Soštanja, ni mogel naprej ter je moral s potniki vred čakati, da je prišel drug pomožni vlak iz Celja in da so progo za silo toliko popravili, da je peljal vlak naprej. Ljudje so morali goniti živino iz hlevov v druge bolj zavarovane hleve. Silno so prizadete občinske ceste, posebno ona po Hudem potoku. Tukaj je cesta popolnoma uničena. Kjer je prej bila cesta, teče sedaj voda. Škode je samo pri tej cesti več sto tisoč kron. Istotako je voda tudi druge ceste silno poškodovala, nekatere tako, da se sploh ne bodo dale več popraviti ampak se bodo morale prestaviti na čisto drug kraj. Tako je n. pr. uničena cesta v Igavec in v Lokovico. Da bi to mogli občani sami popraviti, je izključeno. Škode je na milijone. Na več mestih so se tudi udarili veliki plazovi in napravili veliko škodo. Na nekaterih mestih so plazovi zasuli ceste. Skoraj po vseh cestah v Malem vrhu, Velikem vrhu in Gavcih je promet nemogoč. Ljudstvo je čisto obupano. Pomoč je nujno potrebna!

Ogenj. V Prosenjakovih blizu Čakovca je izbruhnil požar v hiši posestnika K. Varga. Ker je hiša lesena in krita s slamo, se je ogenj silno hitro razširil. V sled vetra in hude vročine se je vnela tudi sosedna hiša, ki je bila tudi lesena in krita s slamo. Gašenje je bilo skoraj nemogoče. Gasilcem in domačim ki so pomagali, se je posrečilo, da so rešili iz obeh hiš samo nekaj hišne opreme.

MLADA VLOMILKA. Pri Sv. Lenartu se je splazila komaj 21letna deklica Angela Ugovšek v stanovanje posestnika Antona Černivška. Odnesla je nekaj obnošene obleke in perila, žakelček ajdove moke in steklenico 2 litrov domačega žganja. Napravila je za par tisoč dinarjev škodo in je neznan kam pobegnila.

Ni čudno, če je rekel gospod Tensundern, ki v svoji ljubezni do Slovencev hvali vse, kar je slovenskega, da se mu je procesija v Ljubljani zdelo — hladna.

Z veseljem tudi jaz priznam, da je na Slovenskem marsikaj lepega. Nehote pa tukaj opazam, kako pri nas na Slovenskem liberalizem duši katoliško zavest in tišči k tlom krščansko življenje. Ne samo na Slovenskem, v celi bivši Avstriji je to, — avstrijakantstvo! — a na Slovenskem še posebej. Tu imamo pač protestante, ki pa živijo s katoličani v popolnem miru — saj nekateri celo tudi svoje hiše okrase za procesijo — ne poznamo pa liberalizma v našem smislu; tistega strupenega sovražstva rojenih katoličanov, ki nič na svetu ne črti bolj kakor kar je katoliškega, ki živi samo od sovražstva in neti povsod samo sovražstvo, ki ščuje brata na brata, ki zastruplja vse naše javno in deloma še privatno življenje, naša mesta in vasi, dela življenje med nami težko, neprijetno, nezno, in kakor slana pada in duši versko življenje, da se ne more bujno razviti. Pri tej misli se mi spomin na domovino vedno zagreni... Seveda tudi tukaj ni vse nebeško. A ozačje mest, in sicer velikih mest, ne kakih malih gnezd, kakor pri Vas, je katoliško. Inteligenca in meščanstvo nastopajo kot katoličani pogumno in ponosno povsod: kakor pri obhajilni mizi tako v javnosti. — Vse tisto bnanje in bahanje z »naprednostjo« na Slovenskem je velikanski humbug. Šola dekla cerkve, učitelj hlapec duhovnikov — tega suženjstva seveda slovenska »naprednost« ne prenese. Tu pa je po pet ur verouka na teden, učitelji sami ga poučujejo, šolarji in tudi

gimnazijci (!) hodijo k spovedi vsak mesec, mnogi učitelji tudi, in sicer kar k domačim župnikom in kaplanom, s katerimi so na šoli skupaj. Ali pa zaradi tega ugled učiteljstva kaj trpi? Ali so res duhovski lakajji? Fini gospodje so, ki sicer duhovnikom gredo v vsakem oziru na roko, a duhovniki se vedejo do njih z vsem respektom. Ali bi bili slovenski učitelji kaj na slabšem, ko bi bilo tudi tako? Ali bi ne imeli boljšega življenja, ko bi bili prijatelji z duhovniki in uživali spoštovanje in ljubezen ljudstva kakor ga tukaj? Ali je zaradi tega nemška šola kaj slabša? Ali je zato nemški narod nazadnjaški?... Kdo iz tega primerjanja ne uvidi, da je vsa slovenska »naprednost« samo plašč, s katerim se ogrinja le mržnja do cerkve in nič drugega!

Nisem mislil tega napisati, — a zapeljalo me je zopet. Nehote sem prišel do tega, ko primerjam razmere tu in tam. In zakaj bi ne smel zapisati resnice. — pa če vsi padete po meni!

No, saj se naši ljudje dobro držite in po robu stavljate naskokom peklenških sil. A po zgledu nemških katoličanov bi morali nastopati še bolj pogumno in ponosno, ne le v javnem, ampak tudi v cerkvenem življenju! Iz defenzive preskočite v ofenzivo. Ne le tolerirani smo kot katoličani in kristjani, marveč to je naša domena, naša stara pravda, naša čast in ponos, ki ne kloni pred nikomer! Le pogumnim je zmaga gotova.

Toda — zemlja slovenska, ali te smeni priti pogledati, če si — kljub viharjem, ki bučijo po tebi — še vedno tako lepa?... Bodi mi zdrava — do svidenja! Peregryn.

Proti odebelosti deluje s kolosalnim uspehom

samo Vilfanov čaj.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Proizvajalaboratorij Mr. O. Vilfan, Zagreb, lica 204

IZ MARIBORA.

Pekovski mojstri so na nedeljskem zborovanju znižali cene kruha. Nove cene bodo veljale od 29. t. m. naprej.

Državna borza dela izkazuje za čas od 18. do 25. VII. t. l. naslednji promet: razpoložljivih mest je bilo 110, brezposelnih 235, posredovanih je bilo 88, odpotovalo jih je 11. V času od 1. I. do 25. VII. t. l. pa je bilo 3962 razpoložljivih mest, 6010 brezposelnih, 1671 uspešnih posredovanih in 433 jih je odpotovalo.

Grajsko klet je, kakor čujemo, prevzel za Schlachtom g. Valjak. Na vходу je dal na znanje občinstvu, da se klet renovira in bo oddana pozneje svojemu namenu.

Razpredelnica o razdelitvi izvoščkov in avtotaks na stajališčih, ki so za vse mesece enaka, ter od 1. avgusta 1925 veljavna. Stajališča izvoščkov: Stajališče Grajski trg: od 1. do 10. vsakega meseca I. partija, od 11. do 20. vsakega meseca II. partija in od 21. do konca vsakega meseca III. partija. — Stajališče Aleksandrova cesta: od 1. do 10. vsakega meseca II. partija, od 11. do 20. vsakega meseca III. partija in od 21. do konca vsakega meseca I. partija. — Stajališče na glavnem kolodvoru: od 1. do 10. vsakega meseca III. partija, od 11. do 20. vsakega meseca I. partija in od 21. do konca vsakega meseca II. partija. — Vsaokokratni partiji na stajališčih glavnih kolodvorov in Aleksandrova cesta se menjata tako, da en dan vrše službo na glavnem kolodvoru, ravne, drugi dan pa neravne številke. — Službo na Glavnem trgu vrši vedno partija na Grajskem trgu, in sicer dnevno po dva po abecednem redu. — Izvošček, ki prijavi še en voz, se uvrsti v prihodnjo partijo, kakor hitro pa preneha voziti, se iz te uvrstitve črta. — Izvoščki, kateri posedujejo samo en voz, oziroma samo enega konja, lahko isti dan, ko imajo stajališče na Aleksandrovi cesti, stojijo od 12. do 14. ure na Grajskem trgu. — Dnevne ure veljajo za poletni čas od 6 do 20 zvečer, za zimski čas pa od 6 do 18 zvečer. — Izvoščki se imajo postaviti, če sonce preveč ne pripeka, strogo po vrsti in skupaj na določenem stajališču, le v slučaju če sonce hudo pripeka, se lahko nastavijo na vogalih hiš. — Vsaokokratni načelnik, zadruga ima v smislu sklepa občnega zbora po ljubno stajališče, ker za svoje delo v prid zadrugi in članstva ne prejema nobenega plačila ali nagrade. — Vsak novi kočijaž mora napraviti po preteku 14 dni preizkušnjo za javnega kočijaža. — Kočijaž sme voziti le, če ga je službodajalec prijavil pri zadrugi. Službodajalec so dolžni javiti svoje posle tekom tleh dni pri zadrugnem načelniku. — Stajališča avtotaksometrov. Stajališče Glavnih kolodvorov: od 1. do 10. vsakega meseca I. partija, od 11. do 20. vsakega meseca II. partija in od 21. do konca vsakega meseca III. partija. — Stajališče Aleksandrova cesta: od 1. do 10. vsakega meseca II. partija, od 11. do 20. vsakega meseca III. partija in od 21. do konca vsakega meseca I. partija. — Vsaokokratni partiji na stajališčih glavnih kolodvorov in Aleksandrova cesta se lahko menjavata tako, da en dan vrše službo na glavnem kolodvoru, ravne, drugi dan pa neravne številke. — Avtotakse. Vsak imetnik avtotakse zamore voziti le s tolikimi avtomobili, kolikor jih je prijavil pri zadrugi. Vsak avto dobi od zadruge določeno številko, ki mora biti na vidnem mestu, in sicer na tablici z napisom avtotaksa n. pr. Avtotaksa I. II. itd. — Vsi člani zadruge, kakor tudi uslužbeni, ki so v službi pri članih zadruge, to so kočijaži in šoferji, se morajo natančno ravnati po teh določilih. Na vseh stajališčih mora vladati popoln red in mir. Vsak nedostatek ali kršitev teh določil se mora takoj javiti načelniku zadruge, ki bo vsak preslepek oziroma krivica v smislu pravil zadruge strogo kaznovalo. Redovna kazen za vsak prestop, nepokorščino ali neobčutljivost, znaša za vsak prvi slučaj 50 Din, za vsak nadaljnji slučaj še enkrat toliko. — Kočijaži in šoferji, sploh vsi člani zadruge, se imajo v ljudno in poštenjivo vesti napram domačim naročnikom, kakor tudi tujcem, ker to bo le v korist članom in v čast zadrugi. — Kočijaži in šoferji pa imajo tudi dolžnost, da se vedejo napram svojim delodajalcem kakor tudi napram vsem izvoščkom in imetnikom avtotaks dostojno in ljudno, tako da ne bo trpel njih ugled. Delodajalci, to so izvoščki, vozniki in imetniki avtotaks pa morajo tudi skrbeti, da ne bo pritožb s strani njihovih delojemalcev. Naj skrbje za nje v vseh oziirih. Kajti, če bo zadovoljen uslužbenec-delojemalec, bo vselej zadovoljen lahko tudi gospodar-delodajalec. — Vsi člani zadruge imajo enake dolžnosti pa tudi enake pravice. Vsi se morajo ravnati po določilih pravil zadruge, sklepov občnega zbora in odredb načelnstva. — Vsak član zadruge kakor tudi njegov delojemalec mora vselej imeti pri sebi izvod te razpredelnice ozi. določil in maksimalno tarifo. — Razpredelnica partij — izvoščkov. I. partija: Arnejčič J., Berlić A., Belak K., Čepič K., Dittinger J., Kranjc F., Hojnik J., Leber Jos., Pukić K., Mogel A. — II. partija: Leber Iv., Mislota M., Mogel A., Posel A., Pen I., Trnovšek J., Vindjić L., Völker L., Zeller J., Rajer A. — III. partija: Völker L., Vogler J., Kranjc F., Mislota M., Mogel A., Leber Jos., Zeller J., Vidmajer K. — Razpredelnica partij — avtotaks. I. partija: Vidmar R. L., Völker I. II., Ojstrevič K. III., Suler P. IV. — II. partija: Völker I. V., Vidmar R. VI., Turk F. VII., Uranjek A. VIII. — III. partija: Zeller I. IX., Völker I. X., Völker I. XI. — Ta razpredelnica in določila stopijo v veljavo s 1. avgustom 1925. — Zadruga izvoščkov in voznikov v Mariboru. Anton Krepel, tajnik. Jernej Hojnik, načelnik.

IZ CELJA.

Kralj v Celju. Dne 27. t. m. to je v pondeljek se je naš kralj peljal ob petih popoldne skozi naše mesto. Meščani so ga spoznali in živahno pozdravljali.

Nove cene za gostilne in kavarne v Celju so določene po okrajnem glavarstvu in sta obenem upeljani dve kategoriji obratov. V prvo vrsto spadajo: Evropa, Celjski dom, Pošta, Balkan in Narodni dom. Cene so naslednje: porcija vkuhanega juhe I. kat. Din 1.50 do 2, II. kat. 1.50, goveje meso 7 in 6 Din, jutranji golaš 4 in 3.50, večerni golaš 8 in 6, svinjska pečenka 12 in 10, telečja, obistna in končna pečenka 10 in 8, pljučna pečenka in angleški ribež 12 in 10, brúla 11 in 10, naravni zrezek 11.50 in 9.50, dunajski zrezek 12 in 11, telečja obara 7 in 6, navadne prikuhe do 3.50 in do 3, solata do 4 in do 3.50 Din. Za kavarne pa veljajo sledeče cene: črna kava Din 2.50, bela kava Din 3.50, moka Din 3, čaj z dodatkom Din 3.50, mleko Din 2.

Tuji v našem mestu. V poslednjih dneh se je dotok tujcev letoviščarjev nekaj po-

večal. Posebno so to gostje iz Nemške Avstrije in Ogrske. Ti poslednji so letos prvičkrat po preobratu posetili naše mesto.

Imenovanje v sodni službi. G. dr. Jakob Konda je imenovan deželnosodnim svetnikom in premeščen istočasno od okrajnega k okrožnemu sodišču v Celju.

Razpisano je mesto okrajnega sodnika pri okrožnem sodišču v Celju.

Poroka. Dne 25. t. m. se je poročil g. H. Kodela, učitelj v Celju, z gđ. Anico Salmičevo.

Skesan tat. Dne 20. 12. 1918 je bil od žandermerije aretiran Oto Tkalc, rojen 1897 in pristojen v celjsko okoliško občino, radi tatvine neke krave, katero je imenovan izvršil v istem času v Št. Jurju ob j. ž. Iz zaporov okrožnega sodišča je pa pobegnil dne 6. I. 1919 in ušel roki pravice pod tujim imenom. Preživljal se je po Bosni kot rudar in drvar, dokler se mu ni zahotelo po domačem kraju. Tudi vest se mu je pričela oglašati. Zato se je prostovoljno javil tamošnjim policijskim oblastem, ki so ga v pondeljek privlekle v Celje in oddale spet v zapore, da bo tu presedel svojo kazen.

Predrzan tat. Dne 25. t. m. je celjska policija aretirala Rojca Karola, doma iz Lokrova, brezposelnega delavca, radi tatvine 1300 dinarjev. Komaj 22letni tat je prišel v trafiko Finžgar v Gosposki ulici in tam zaprosil za ključ do dvorišča s prošnjo, če si sme izposoditi mali ročni voziček. Mesto vozička ga je bolj mikal denar v stanovanju Pavle Prauseis, trgovke v isti trafiki, in je pobral iz predala znesek Din 1300. Koj po odhodu Rojca so pa domači zapazili, da je voziček na svojem mestu, v predalu pa praznina. Rojca je bil takoj aretiran, a je tatvino trdovratno tajil. Končno je pa priznal. Pri njem se je še našel znesek 500 Din, drugo je pa že zapravil.

Občekoristna uradniška stavbna zadruga, r. z. z. o. z. v Celju, je na svojem rednem občnem zboru 4. julija t. l. za načelnika izvolila za 3letno dobo dosedanjega načelnika g. nadzornika Mravljaka, za člana načelnstva pa gg. Joska Bizjaka, nadužitelja, ter Antona Cvahteta, davčnega uprav. v Celju. V nadzorstvo pa sta bila ponovno izvoljena gg. Jakob Blažon, višji davčni uprav., ter Anton Bojce, višji geometer v Celju. Namesto odstopeniškega g. Založnika, komisarja v Celju, pa je bil v načelnstvu v zvezi z izvoljenjem g. Fr. Marjčeka, ravnatelj trgov. šole v Celju. Iz poročil posnemamo, da zadruga v pretečenem letu vsled pomanjkanja denarnih sredstev ter radi izredno visokih stavbnih stroškov ni mogla misliti na kako izvršitev novih stavb. Omejila se je torej le na vzdrževanje že obstoječih hiš. Kljub povišanju najemnin se je vsled visokih vzdrževalnih stroškov v letu 1924 dosegel le malenkosten čist donos. — V treh rodbinskih hišah v Kersnikovi ulici 4, 6 in 8 stanuje danes 10 drž. uradnikov, 1 drž. upokojenec ter 1 bančni uradnik. Na v bodoče izpraznjena stanovanja oziroma na vsled pozidavanja novih hiš nastala stanovanja je priglasih 16 drž. uradnikov, ki nimajo primernih stanovanj. Ker so izselitve zelo redke, bi rabila zadruga za priglase reflektante že nadaljne 4 rodbinske hiše. — Zadruga šteje koncem leta 1924. 88 članov. Po poklicu je 70 drž. nastavljenec, 5 drž. upokojencev, 1 soproga drž. uradnika, 8 bančnih in hranilniških uradnikov, 1 lekarnar, 1 obrtnik in 1 trgovec. — Zadruga je članica Zadrugne zveze v Celju. Zadrugnikom, ki so po poprejšnjih pravilih plačali delež s 50 Din, se je sklenilo, da se pripisejo 6 ostotne obresti za leta 1922-1924, ostali dolžni znesek za zvišanje deleža na 100 Din se naj pa iztirja. Z obrestovanjem se zadosti § 23. zadrugnih pravil ter mnogim pritožbam zadrugnikov zaradi neobrestovanja. — Da se stavbni sklad čim hitreje zviša do višine, ki je potrebna današnjim razmeram, se odbor pooblasti, da po lastni previdnosti in uvidevnosti nabavi 100 komadov srečk vojne odkodnine. — Razmotrivalo se je tudi, kako bi se dal stavbni sklad dvigniti. Reflektanti na lastne hiše naj vlagajo mesečno vsaj po 100 Din. Take vlagave se naj obrestujejo za 2 odstotka nižje, kakor naložbe pri Zadrugni zvezi. Razlika na obrestih se pršteva stavbnemu skladu. — Končno se je posrečilo, da je odbor sklical stavbno anketo, na kateri so oddali bančniki in gospodarski veščaki svoje mnenje. Na tem posvetovanju so prišli do zaključka, da je z ozirom na sedanje denarne in valutne razmere nevarno najemati denar za zidanje hiš.

IZ PTUJA.

Poročil se je dne 25. t. m. tukajšnji okrožni zdravnik dr. M. Mrgole z gđ. Pavlo Senčar, hčerko veletrgovca Senčarja.

Hiša z moderno opremljeno ključavničarsko delavnico si bo sezidal g. Pavelka nasproti sejmšču. Komisijiski ogled se je že vršil in Ptuj dobi v kratkem zopet novo stavbo.

Električno omrežje je po ulicah spodnjega Ptuja že dovršeno in električna luč svetli tudi po Ljutomerški cesti do zadnjih vil. Tekom enega meseca bo dokončana tudi zveza v gornjem delu mesta. Tudi ptujski grad dobi električno luč. Instalacijo je prevzel g. M. Teichner.

Efektna loterija je bila v nedeljo dne 26. julija za nabavo novih orgel pri oo. minoritih na dvorišču gostilne M. Brenčiča. Priostvovalo je okoli 1000 ljudi, ki so z veliko

potrpežljivostjo čakali na svojo srečo. Glavni dobiček (konj) je zadela srečka A 82. Srečna posestnica se nahaja v Hrastniku. Sivalni stroj je zadela srečka D 3228, kolo pa C 4473. Vse izžrebane številke bodo v kratkem objavljene v Slovenscu, Straži in Slov. Gospodaru. Med igro in v odmorih je pridno sviral tukajšnja mestna godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. Bračiča.

Pred orlovskim taborom. Veliko zanimanje vlada po celi okolici za ptujski orlovski tabor ekspoziture OP. Maribor dne 2. avgusta t. l. Telovadba bo na športnem prostoru ob Dravi. Dopoldanska služba boja in tabor bosta na Florjanskem trgu. Ker je polovična vožnja že dovoljena, je pričakovati obilne udeležbe.

Um se je omračil v noči od nedelje na pondeljek vojaku I. Zveru iz varaždinskega okrožja, ki je služil pri tukajšnjih pentonijerih. Odpeljali so ga na Studenec.

DIJAŠKO ROMANJE V RIM.

Počitniška zveza javlja o romanju: 1. Dne 19. avgusta zjutraj se zberejo udeleženci v Ljubljani, opoldne odhod v Rim. 2. Vsakdo si mora preskrbeti pri pristojnem okrajnem glavarstvu jugoslovanski potni list. (Treba je predložiti domovnico in fotografijo.) 3. Brzovlak tja in nazaj III. razred stane 475 Din. Romarska legitimacija, ki velja obenem kot italijanski vizum, stane 68.50 Din. 4. Vozne listke do Rima kakor tudi romarske legitimacije bomo naročili skupaj, da se prihrani vsakemu nepotrebitni trud. 5. Vožnjo je mogoče prekiniti dvakrat tja in nazaj dvakrat. Tja grede v Benetkah in Firenci ali pa obratno. 6. V Rimu bodo stanovanja preskrbljena: hrano pa si bo preskrbel vsak sam, ker pride tako ceneje. Celokupni stroški bodo znašali minimum 1500 Din. 7. Ker nujno rabimo natančno število udeležencev, pozivamo, da se vsakdo, ki misli potovati, prijavi nepreklicno do konca julija. Prijavi mora priložiti potni list in 358 Din, s katerimi mu zveza preskrbi vozni listek, romarsko legitimacijo in italijanski vizum. 8. Prijaviti se je ustno ali pisмено v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5 od 11. do 12. ure vsak dan do konca julija.

Tajnik.

Iz ostale Jugoslavije.

Pokojnega g. Valentina Canjko, dolgoletnega veroučitelja na mestni dekliški šoli v Varaždinu, o kojega smrti smo že poročali, so 25. t. m. pokopali. Pogreb, ki so se ga udeležili vsi sloji varaždinskega meščanstva, je pričel, kako je bil rajni član in priljubljen. Pokojni se je rodil 15. februarja 1868 v Ključarovicah pri Središču, v mašnika pa posvečen leta 1891. Kot katehet je v Varaždinu deloval 28 let. Rajni je bil naročnik »Slovenca« in je za naš list v Varaždinu veliko storil.

Angleško brodovje v Jadranskem morju. Angleško sredozemsko vojno brodovje odpluje 4. avgusta t. l. v Egejsko in nato v Jadransko morje, kjer obišče italijanske in jugoslovanske luke.

Letošnji obisk v naših jadranskih kopališčih. Naša kopališča ob Jadranu so letos izredno dobro obiskana; toliko gostov naše primorje ni videlo od leta 1914. Med gosti je poleg Slovencev, Srbov in Hrvatov posebno veliko Avstrijcev in Nemcev; Čehov je letos zopet manj nego lani; prihaja pa vedno več Mažarov, dalje je tu nekaj Francozov in precej Skandinavcev pa Poljakov. Ogromen obisk ima Cirkvenica, kjer je stalno po 9750 tujcev; potem slede Baška s 600, Novi, Rab, Selce vsak s približno 500, Malinska in Kraljevica s približno 400 tujci; tudi vsa manjša kopališča, ki so štela prejšnja leta komaj nekaj desetih gostov, jih imajo letos po več sto. To ugodno stanje tuiskega prometa je posledica letošnjih zmernih cen v naših jadranskih kopališčih.

Smola zagrebeškega trgovca. Na Sušaku so zasačili zagrebeškega trgovca Mošo Silbersteina v trenutku, ko je vtihtapil dva velika ročna kovčega svile. Silberstein se je izgovarjal, da sploh ni vedel, da je svila podvržena carini; dalje se je izgovarjal, da svile ni kupil za trgovino, ampak za svojo ženo in sorodnice. Pa ni nič pomagalo: obsodili so ga na 80.000 Din globe. Ko je Silberstein to slišal, je — omedlel. Kar pa tudi ni pomagalo. Prepeljali so ga v zapor, kjer je Silberstein končno podpisal ček za 80.000 Din.

Nova žrtev Save. V Zagrebu je včeraj pri kopanju v Savi utonil trgovski pomočnik Josip Golubić. Kopal se je na prepovedanem mestu, kjer je tudi lani utonilo več oseb.

Petkratni roparski umor. V vasi Saranovo pri Natalincih v Srbiji so roparji umorili peteročlansko družino trgovca Koste Dimitrijevića in nato hišo izropali. Zapri so več kmetov iz sosednje vasi Mrmorci, ki so osumljeni, da so izvršili zločin, a dozdaj vsi taje.

Zakonolomna drama. Zagrebški brivski obrtnik Zvonko Franković, 28 let star, oženjen in oče enega deteta, ter 25letna fotografova žena Olga Kobilović, mati dveh otrok, sta živela v nedovoljenih medsebojnih odnosih. Franković je zahteval, naj Kobilovićeva zapusti svojega moža in se preseli k njemu. Tega pa Kobilovićeva ni hotela storiti. Minulo soboto sta imela sestanek v gozdiču nad Domobransko cesto. Ker je Kobilovićeva znova odklonila, da se loči od svojega moža, jo je Franković zabodel z nožem.

nato pa še sebi zadal šest smrtonosnih ran. Franković je izdihnil na mestu, Kobilovićeva so pa težko ranjeno prenesli v bolnišnico.

Iz Primorske.

Kraške jame. Jamski odsek italijanskega planinskega društva je izdal poročilo o kraških jamah, ki jih je doslej preiskal. Število vseh jam znaša 1836 (pred vojno je bilo znanih le približno 600), od teh je 1348 preiskanih. Podzemska globina odnosno dolžina teh jam je sledeča: 525 jam ne meri polnih 10 m, 372 dosega največ 25 m, 176 največ 50 m in 116 jam največ 100 m; 87 jam 200—300 m, 13 jam 300—400 m in 5 jam 400 do 500 m; 5 jam meri 500 do 600 m, 2 jami 600 do 800 m, a 6 jam meri nad 1 km. Pri preiskavanju jam po-maga vojaštvo.

Konec restavracije Chiozza v Trstu. Družba »Assicurazioni generali« v Trstu poruči svojo hišo, v kateri se je mnogo let nahajala znana restavracija »Portici di Chiozza«. Restavracijo so zato te dni zaprli.

Izvršitev odloka o vojaški služnosti zemljišče znova umaknjena. Spricho velikega razburjenja, ki je nastalo med istrskim prebivalstvom vsled napoveda, da se začne izvrševati odlok o vojaški služnosti zemljišč v obmejnih krajih, je vlada izvršitev znova umaknila. Istrski prefekt je obvestil puljskega komisarja, da so podrejeni organi že dobili nalog, da vknjižbe vojaške služnosti na zemljišča ne izvrše.

Iz Koroške.

Smrtna nesreča graškega trgovca. Dne 26. julija se je pri Brezjah z avtomobilom smrtno ponesrečil ugledni graški trgovec Izidor Welisch. Peljal se je s svojima sinovoma in svakom. Pri obelisku na štajersko-koroški meji se je avtomobil preuknil in padel preko ceste na bližnjo njivo. Welisch star je ostal na mestu mrtev, dočim so dobili ostali le lahke poškodbe.

Po svetu.

Škandal v krematoriju v Dresdenu. Nemčiji imajo nov velik škandal. Prišlo je na dan, da uslužbeni krematorija v Dresdenu plenijo mrlice. Ne le, da izdirajo mrličem zlate zobe in zobovja, marveč jih tudi slečejo do gola in obleko prodajajo. Še več: Kadar je več mrličev, polože po dva v eno krsto, a preostalo krsto prodajo. Pepel sežganih mrličev potem enostavno razdele na dva dela in izročijo sorodnikom. Škandal je vzbudil med Draždanci veliko razburjenje.

Politični procesi in smrtne obsodbe v Bolgariji. Minuli teden se je v Bolgariji zaključilo več velikih političnih procesov, na katerih je bilo vsega 34 oseb obsojenih na smrt. Tekoči teden se vrši proces proti 412 komunistom; državni pravdnik zahteva smrtno kazn za 130 izmed njih.

Stoletnica Braillejeve pisave za slepce. Letošnje leto se vsi slepci s hvaležnostjo spominjajo Brailleja, učitelja slepcev (1806, † 1852). Braille je oslepel, ko je bil še deček. Prišel je v pariški zavod za slepce in kmalu zaslovel kakor izvrsten učitelj slepcev. Nesmrtno slavo si je pridobil s tem, da je izpopolnil in preuredil Barbierjevo sestavo abecede za slepce. Braille je uvedel ubodovo abecedo. S tem, da je napravil največ šest ubodov na gladek papir, je Braille sestavil abecedo in notni sistem ter na ta način omogočil slepcem čitanje, pisanje in igranje po notah.

Turista napadli orli. Nenavaden napad je doživel nek angleški turist v Tamina so-teski. Napadla sta ga dva orla. Ker je imel pri sebi samo dežnik, se je naravno začel boriti proti orlom samo s tem slabim orožjem. Do čuda sta imela orla pred tem obrambnim sredstvom spoštovanje in sta po prvih udarcih pobegnila, turistu pa pustila svoj plen, par tednov starega prešička. Anglež je seveda ponosen vzel svoj nenavaden plen in ga odnesel kot dokaz svoje zmage nad orlom.

Nenavaden vlomilec. V malem danskem mestu so zaprli mladega moža, ker je vlomil v poštni urad. Ukradel je nad 100 navadnih pisem, ni pa vzel nobenega izmed denarnih pisem. Tekom preiskave pa so dognali, da je mladi mož vlomil samo radi tega, da bi izvedel, kdo dopisuje z njemu drago deklico.

5000 let staro drevo. Štiristo kilometrov oddaljeno od mesta Mehiko je mesto Santa Marta de Tule. Na trgu pred cerkvijo stoji drevo, ki je med najstarejšimi na svetu. Njegovo latinsko ime je Taxodium mucronatum. Starost so mu določili po letnih obrokih mladšega taxodina, ki so ga posekali. Starost mladšega drevesa je 200 let, seštetli so obroke in so po njih dali starejšemu drevesu, ki ima premer nad 15 metrov, starost približno 5000 let. Kakor kaže zunanost, je drevo še popolnoma zdravo. Tedaj, ko so Egipčani gradili piramide, je bilo drevo že precej veliko. 1800 let je bilo že staro, ko je dal Bog izvoljenemu narodu postave na gori Sinaj; in ko sta se Romul in Rem prepirala za ime mesta Rim, je bil taxodij že velikan. Ob prihodu Corteza v Mehiko so domačini od daleč hodili na ta kraj molit, videč v starem drevesu veliko čudo.

Naročajte »Slovenca«!

Gospodarstvo.

Poslovni rezultati deln. družb v Sloveniji za leto 1924.

1. Denarni zavodi.

Po statistiki univ. prof. dr. Bilimovića je bilo koncem leta 1924. v Sloveniji 17 denarnih zavodov — delniških družb s kapitalom 125 in pol milijona dinarjev.

Izmed vseh večjih denarnih zavodov dosedaj še ni objavila bilance Slovenska banka.

Naša statistika obsega 10 denarnih zavodov s kapitalom 108 milijonov dinarjev in z rezervami 23.986.802,89 Din.

Teh 10 denarnih zavodov je imelo dne 31. decembra 1924. leta 327.584.937,89 Din vlog ter je izkazalo za leto 1924. dobiček v znesku 18.909.872,28 Din, torej na delniško glavnico 17,5 odstotka.

Kar se tiče dividend, je bila najmanjša za leto 1924. 7 %, največja pa 12 %. Dividendo 12 % sta izplačala 2 zavoda, 11 % 1 zavod, 10 % 4 zavodi, 9 % 1 zavod, 8 % 1 zavod ter 7 % 1 zavod. Dividende so bile v splošnem iste kakor za leto 1923.; le 3 zavodi so izplačali za leto 1924. manj dividende kakor za leto 1923. (1 za leto 1924. 7 %, za leto 1923. 9 %; 1 za leto 1924. 9 %, za leto 1923. pa 12 %; 1 za leto 1924. 10 %, za leto 1923. pa 14 %).

2. Industrija in rudarstvo.

Industrijskih in rudarskih delniških družb za Slovenijo je bilo koncem leta 1924. 57 s kapitalom 191,4 milijona Din. Ker pa 4 družbe bilansirajo s 30. junijem, ozir. 30. sept., pride v poštev samo 54 družb s kapitalom 175,9 milijona Din. Od teh so nam na razpolago bilance 25 družb, ki imajo vplačan kapital 141,512.000 Din. Od teh je izkazovalo dobiček 18 družb (kapital 119.762.000 Din) in sicer v znesku 47.306.895,33 Din. Toda dividende je delilo samo 14 družb (kapital 107.887.000 Din). Dividenda se giblje med 4 in 60 %. Dividende nad 10 % je dobilo samo 5 družb. 1 družba (kapital 1.250.000 Din) izkazuje bilančno ravnotežje.

Izgubo ne izkazuje 6 družb (kapital 20.500.000 Din). To so: 1 tekstilna tvornica, 1 lesna industrija, 1 elektr. industrija, 1 tiskarna, 1 strojna in 1 usnjarsko-čevljarska. Rezultat poslovanja teh 26 delniških industrijskih in rudarskih družb s kapitalom 141,512 tisoč Din je dobiček v znesku 42.619.340,89 dinarjev, torej ca. 30 % (kar pa se takoj spremeni če odštejemo Trboveljsko premogokopno družbo).

3. Ostale družbe.

Od ostalih delniških družb imamo samo 4 bilance (kapital 3.778.000 Din), od katerih izkazuje 2 dobiček, 2 pa izgubo.

Opomba. Čeprav je dosedaj imelo občne zbornice za leto 1924. okoli 70 delniških družb, smo mogli dobiti bilance in še te ne popolne od 40 družb. Druge družbe niti ne objavljajo svojih bilanc v »Uradnem listu« niti nam na večkratne dopise niso odgovorile, čeprav so zavezane na objavljanje svojih bilanc. V drugih državah smatrajo trgovine, industrije in banke za prvo svojo nalogo — publiciteto in pripuščajajo na občne zbornice celo zastopnike časopisov; pri nas pa tega niti pri največjih družbah ni.

Prečrtani (krosirani) čeki poštne hranilnice. Na ponovne prošnje iz občinstva in vsled obširne ankete, v kateri so oddale svoje mišljenje trgovsko-obrtniške zbornice in Sarajevu, Zagrebu in Ljubljani je nadzorstveni svet poštne hranilnice sklenil, da uvede v prakso takozvane »preučene« (prečrtane, krosirane)

čeki. Sklep nadzorstvenega sveta se glasi: »Da se lastnikom čekovnih računov pri poštni hranilnici in njenih filijalah dovoljuje, da smejo čeki, katere izstavljajo na poštno hranilnico in njene filijale, prečrtati poševno z dvema paralelnima črtama preko sredine čeka in med tema črtama izpisati besede: »odobriti račun«. Takli »preučene« (prečrtani, krosirani) čeki se ne bodo izplačevali v gotovini, nego odobravali na računu prinositelja. Ako prinositelj nima čekovnega računa pri poštni hranilnici, ga mora prezentirati po posredovanju kaknega denarnega zavoda, kateri ima čekovni račun pri poštni hranilnici.«

Povprečni tečaj dinarja za junij 1925 v Newyorku, Curihu, Londonu, na Dunaju in v Berlinu. Povprečni tečaj dinarja za junij 1925 v Newyorku je bil 1.72 (dolarja za 100 Din), v Curihu 8.83 (švic. frankov za 100 Din), v Londonu 284.88 (Dinar za funt sterling), na Dunaju 12.10 (šilinga za 100 Din) in v Berlinu 7.21 (rajhsmark za 100 Din).

III. izvozniški kongres se vrši letos 5. in 6. septembra v Belgradu. Program kongresa je sledeč: 1. Davki, 2. Naša socialna zakonodaja, 3. Razprava o merah napram manipulacijam brezvestnih producentov in izvoznikov, ki izvršene produkte kvirajo ali pa take uvažajo, 4. Zdravilne rastline in mere za njihov povečan izvoz, 5. Gojenje gob, 6. Hmeljeva kvaliteta naj se izboljša, 7. Količina in vrednost našega izvoza od 1. septembra 1925 do 1. septembra 1926. Kakšne mere naj bi se uveljavile za povečanje izvoza.

Zvišanje italijanskih jadranskih tarifov. Zaradi padca lire se je v Italiji tekom meseca julija jadranska tarifa še dvakrat zvišala. Dne 1. t. m. se je zvišala povprečno za 8 do 10 %. Inozemstvo, ki prevažajo blago preko jadranskega luka, ne občuti tega povišanja, ker je lira toliko manj vredna, tako da je postal prevoz kljub zvišanju tarifa radi padca lire vendar še cenejši.

Naša trgovina s Trstom. V železniškem prometu v Trstu stoji Jugoslavija na tretjem mestu. Promet Jugoslavije s Trstom je znašal lani 327.616 ton, leta 1923. pa 375.892 ton. Jugoslovanski uvoz v Trst je narasel od 1. 1923. 179.817 ton na 192.565 ton v letu 1924., nasprotno pa je padel izvoz iz Trsta v Jugoslavijo od 196.075 ton v letu 1923. na 135.051 ton v letu 1924. Največ smo izvažali v Trst lani: stavbni les 97.084 ton, različne rude 39.492 ton, suho sadje 11.543 ton in drva 10.832 ton. Uvažali pa smo iz Trsta: premog 42.822 ton ter železo 12.151 ton.

Frankfurtski sejem. Kakor smo izvedeli, je urad. sejma v Frankfurtu ob M. poveril tvrdki Caro & Jellinek d. d. oficijelno spedijsko službo za državo SHS. Tvrdka je pooblaščen odpravljati blago za prihodnji jenski sejem v Frankfurtu, ki se vrši 4.—7. oktobra letos.

Francosko posojilo v Ameriki za stabilizacijo franka. Kakor javlja »Chicago Tribune« iz Newyorka, bo v jesen letos vzela Francija na ameriškem denarnem trgu posojilo v znesku 150 milijonov dolarjev, kar bi porabila za stabilizacijo franka.

Češkoslovaški izvoz v prvi polovici 1925. V mesecu juniju t. l. je Češkoslovaška izvozila za 1386 milijonov Kč blaga napram 1326 milijonom v maju t. l. Od vsega češkoslovaškega izvoza je šlo v Jugoslavijo za 58 milijonov Kč. Skupno je znašal izvoz iz Češkoslovaške v prvih 6 mesecih t. l. 8920 milijonov Kč, v prvih 6 mesecih lani pa 7832 milijonov Kč. V Jugoslavijo je Češkoslovaška izvozila v prvih 6 mesecih letos blaga za 410 milijonov Kč, v prvih 6 mesecih lani pa za 396 milijonov Kč.

BORZA.

Ljubljana, 28. julija 1925.

DENAR.

Zagreb. (Predborza.) Italija 208.50 (207.65 do 210.65), London 275.75 (275.25—277.25), Newyork 56.75 (56.50—57.50), Pariz 288 (274.25—276.25), Praga 1.68 (1.67.62—1.69.62), Dunaj 8 (7.95—8), Zürich 11.04 (11.025—11.105).

Curih. (Predborza.) Belgrad 9.0625 (9.05), Pešta 72.24, Berlin 122.55, Italija 18.95 (18.75), London 25.015 (25.015), Newyork 515.25 (515.50), Pariz 24.35 (24.30), Praga 15.25 (15.25), Dunaj 72.24 (72.50), Bukarešt 2.60, Solija 3.75.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.60, Kodanj 166.80, London 34.45, Milan 25.82, Newyork 709.60, Pariz 33.51. Valute: dolarji 704, angleški funt 35.87, francoski frank 33.37, lira 25.83, dinar 12.51, češkoslovaška krona 21.0025.

Praga. Devize: Lira 123, Zagreb 59.625, Pariz 145.90, London 164, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7 % invest. posoj. 67—68, zaklj. 68, vojna odškodnina 250—255, zaklj. 255, Celjska posojilnica 201—205, Ljubljanska kreditna 225—238, Merkantila 100—104, Prastrediona 810—818, Slovenska 66 den., Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 105—129, Trbovlje 340—348, Vevče 100—108, Nihag 42 bl., Stavbna družba 165—180, 4 ½ % zastav. listi 20 den., 4 ½ % kom. zadolžnice 20 den.

Zagreb. Hrv. eskomptna 100—110, Kreditna, Zagreb 106—110, Hipotek, Zagreb 59.50—60, Jugobanka 98.50—99, Prastrediona 815—820, Slovenska 66—67, Ljubljanska kreditna 235, Eksploatacija 60 do 65, Sečerna 500—505, Nihag 41—45, Gutmann 380—390, Slavonija 44—45, Trbovlje 345—350, Vevče 100, 7 % invest. posoj. 72, vojna odškodnina 265 do 269.

Dunaj. Efekti: Alpine 30.70, Greinitz 14.40, Trboveljske 38, Hrvatska eskomptna 13.40, Leykam 18.10, Jugobanka 13.5, Avstrijske tvornice za dušik 18, Gutmann 60, Mundus 91, Slavonija 5.38.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Trami, monte, od 3.3—6.7, feo meja 325 den., deske, 25 mm in 30 mm, monte, feo meja 500 bl., čreslo, suho, zdravo, v ovojih, feo nakl. postaja, 5 vag., zaklj. 35. — Žito in poljski pridelki: Pšenica, bačka, nova, par. Ljubljana 350 bl., koruza, slavonska, par. Vinkovci 200 bl., ječmen, slavonski, par. Osijek 220 den., laneno seme, par. Ljubljana 500, 540, koruza, slavonska, feo Postojna trans. 3 vag., zaklj. 288.

Dijaški vestnik.

Cerkljanski študentje prirede v nedeljo, dne 2. avgusta ob 3 popoldne Gogoljevo komedijo »Revizor« v Ljudskem domu v Cerkljah na Gorenjskem. Prijatelji zabave in smeja vjudno vabljeni.

Tovariši-dijaki iz logaškega okraja! Prosim, da se zanesljivo udeležite sestanka podružnice za logaški okraj, ki bo v nedeljo 2. avgusta na Križni gori nad Ločem. Zborovanje bo po prvi sv. maši (sta dve ob 6 in 10). Med drugim bomo sklepali tudi o prireditvi. — Podpredsednik.

Orlovski vestnik.

Vsi udeleženci dijaškega tečaja, ki so se prijavili za tečaj od 3. do 14. avgusta, naj se javijo v ponedeljek 3. avgusta ob 9 popoldne v telovadnici Marjanjska (Poljanska cesta).

Telovadni odsek »Orel« Verd priredi v nedeljo, dne 2. avgusta ob pol 4 popoldne svojo letno odsekovo letno telovadbo, združeno s prosto zabavo in srečelom. Prireditve se vrši na odsekovnem stadionu v Matjaževki ob izviru Ljubljane. Za okrepitev je dobro preskrbljeno. Prijatelji naših organizacij, pridite v obilnem številu. Odbor.

Knjige in revije.

Dr. Karl Šavnik: Zakaj se ljudje upirajo dohodnini? Strojna študija. V Ljubljani 1925. Samozaložba. V prodaji Zvezne knjigarnice in Ljubljani, 26 strani. Cena brošure Din 8.—. S tem naslovom objavlja g. finančni delegat dr. Karl Šavnik daljšo in tudi za širše kroge razumljivo študijo o našem prečnem dohodninskem vprašanju. Oprt na teorijo in praktične skušnje razpravlja podrobno o razlogih, radi katerih se proti temu brez dvoma najmodernejšemu davku pojavlja vedno močnejše nasprotstvo. Koncem prihaja do zaključka, da je dohodnina nujno potrebna reforma, zlasti v tej smeri, da se naj davčni postavki znižajo. Prav posebno pa uletega zanimati predgovor k študiji, v katerem se je pisatelj dotaknil mnogo ventiliranega vprašanja, ali so prekoračenja proračunane donosa davkov res protizakonita. Vprašanje izenačenja davčnih zakonov in davčne reforme sploh je v naši državi visoko aktualno in pereče. Posebno

vprašanje dohodnine, ki ni uvedena v vsej državi, nego je v veljavi le v nekaterih pokrajinah, globoko sega posebno v Slovenijo, v naše življenske razmere. Zato bo zanimanje enega naših najbolj uglednih strokovnjakov o tem vprašanju, g. finančnega delegata dr. Karla Šavnika, gotovo v visoki meri zanimalo vse naše javne kroge, meščana in nič manj kmeta. Brošura je izšla v manjši nakladi, radi tega opozarjamo zainteresirane, da se požurijo z nabavo tega aktualnega in velesanjskega spisa. Knjižico, ki stane le Din 8.—, prodaja Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.

Turistika in sport.

Mednarodne nogometne tekme v jesenski sezoni 1925 in v pomladanski sezoni 1926. T. I. F. A. objavlja v svojem časopisu mednarodne nogometne tekme. V jesenski sezoni 1925 pride Jugoslavija v poštev: 27. septembra Jugoslavija — Turčija v Carigradu; 24. oktobra Jugoslavija — Češkoslovaška v Pragi.

Izpred sodišča.

§ 104. Ob priliki protitalijanskih demonstracij je pozval stražnik na Kongresnem trgu medicina Milorada Hadžića, da naj se mirno odstrani. Ta pa je sirovo nahrullil stražnika z besedami: »Kaj hočeš, ti švaba, pandur! Pred tabo se ne odstranim, si mi preneumen.« Pri obravnavi pa je Hadžić vse tajil in trdil odločno, da ni izrekel nobene žaljive besede. Ker je bila gneča, je možno, da je govoril te besede kdo drugi. Ker se senat vesled pomanjkanja priu ni mogel preprčati, če je res govoril Hadžić te besede, so ga za enkrat oprostili. —

Ne prodajajte zarubljenih predmetov! So nekateri še vedno tako neprevidni, da prodajajo zarubljeno blago in se hočejo s tem odtegniti javni prodaji. Nekateri poravnajo svoj dolg in se prodajo ustavi. So pa nekateri, ki zarubljene stvari prodajo, nato pa porabijo denar za druge stvari. Tako se je zgodilo nekemu Alojziju Duhovniku iz ljubljanske okolice. Mož je prodal en del zarubljenih oprave in pa zarubljeno kravo, dolga pa ni poravnal. Obsojen je bil za to svojo neprevidnost na 5 dni zapora.

IZJAVA.

Na poziv »Slovenca« v št. 158 z dne 17. julija t. l., da naj pojasnim prodajo nekdanjega Steinbeissovega posestva v Vitanju, izjavljam sledeče: Bil sem naravnost prisiljen prodati svoje posestvo radi tistih oseb, ki so mi ob vsaki priliki metale polena pod noge in niso pustile, da se poslužujem najprvo nečje pravice lastnika, da gospodarim na njem, kakor je potrebno, ki mi niso dovolile sekati gozd, ki ga končno nisem kupil radi njegove lepote, da jo uživam, da ne govorim o drugih težavah materialne narave. Posestvo sem prodal Italijanom pod pogojem, da oblast to prodajo potrdi. Italijani so mi pa izplačali samo polovico kupnine. Ministrstvo za agrarno reformo ni odobrilo prodajne pogodbe, z druge strani so pa italijanski kupci sami prekršili pogodbo, ker niso plačili pogojev v pogodbi izpolnili. Zato je po mojem mnenju jasno, da je bojazen »Slovenca«, da bi posestvo prešlo v tuje roke, neopravičena in neosnovana. Pogodba je tako vsled rešitve ministrstva za agrarno reformo kakor vsled kršenja od strani Italijanov uničena.

Glede Italijanov samih pa mislim, da bo njihov protektor in zastopnik, ki je menda tako zavzet za slovenske interese, g. dr. Kalan iz Celja mogel dati natančnejše informacije, ki je napel vse sile, da me na vseh straneh očrni, kar pa, upam, se mu ne bo posrečilo, ker zaupam v pravičnost in razumevanje merodajnih činiteljev za gospodarstve, narodne in socialne potrebe in interese ter sem uverjen, da bodo skrbeli ne samo za gospodarski napredek poštenega domačina, marveč tudi za splošno nacionalno dobro brez strankarskih vidikov, imajoče na umu samo napredek in dobro suverenegega naroda.

Toliko resnici na ljubo.

Z odličnim spoštovanjem

Bogdan Lj. Pušić,
šumski industrialec

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisatelj Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Ob petih zjutraj so dospeli do višine dva tisoč in petsto metrov, kakor jim je povedal tlakomer. Tedaj so bili na drugotnih planjavah, zadnji meji drevesnega pasu. Tam so videli skakati različne živali, ki bi lovca neizmerno razveselile. To so gibčne živalice prav tako vedele, ker so že od daleč zbežale pred človekom. Med njimi je bila lama, za gorjance izredno dragocena, ker nadomešča ovco, govedo in konja in živi celo tam, kjer mezeg ne najde več hrane. Potem je bila činčila, krotek in boječ glodalec, ki ima krasen kožušek in ki je nekako v sredi med zajcem in podlasico. Zadnje noge jo delajo podobno kenguruju. Ne morete si misliti kaj ljubkejšega kot to živalico, kadar teka po vrhovih dreves kakor ververica.

»Ni še ptič, je dejal Paganel, pa tudi že ne več miš.«

Vendar pa te živali niso bili zadnji prebivalci gora. Pri tri tisoč metrih, na ločnici večnega snega, so bili še v čredah brezprimerno lepi prežvekovalci, alpaka z dolgo svileno dlako, potem vrsta koz brez rogov, lepih in ponosnih, ki imajo izredno fino dlako in ki so ji dali naravoslovci ime vignonja. Toda niti misliti ni bilo, da bi se ji približali, komaj da se je dala videti. Bežala je, rekel bi, na krilih in brez šuma po svetlikajoči se beli preprogi. Ob tej uri je bil pogled na pokrajino čisto spremenjen. Velike, kvišku strleče ledene klade, pri nekaterih obronkih modrikastega sijaja, so vstajale od vseh strani in odbijale jutranje solne žarke. Hoja je postala nad vse nevarna. Niso si upali naprej, ne da bi preje skrbno preskusili stopinjo radi morebitnih zaprek. Wilson se je postavil na čelo četice in ie z nogo poskušal tla

na ledenikih. Tovariši so hodili natančno po njegovih stopinjah. Nihče si ni upal spregovoriti, ker bi najmanjše tresenje zračnih plasti zamoglo sprožiti ogromne snežene mase, ki so visele sedem- do osemsto metrov nad njihovimi glavami.

Prišli so v pas grmičevja, ki se je dvesto sežnjeve višje umaknilo mahovom in kaktusom. Pri enajst tisoč čevljev so se ti zapustili pusta tla, vsaka sled po rastlinstvu je izginila. Popotniki so se ustavili samo enkrat, ob osmih zjutraj, da so si malo odpočili in nekaj malega pojužnili, nato pa naprej, kljubujoč vedno večjim nevarnostim z nadčloveškim pogumom. Treba je bilo preplezati ostre grebene in strme prepade, ki si jih oko ni upalo pogledati. Na več mestih so bili zasajeni ob poti leseni križi, ki so pravili o mnogobrojnih nesrečah. Okoli druge ure so zagledali pred sabo med golimi špicami neizmerno planjavo, neizmerno pustnjo brez rastlinstva. Zrak je bil suh, nebo temnomodro; v taki višini je dež nepoznan, pare se spremenile v sneg ali točo. Tupatam so štrleli iz belega mrtvaškega prta kakor kosti skeleta bazaltov ali porfirove čeri. Zdaj pa zdaj so se zakotalili koščki gnajsa ali kvarca, ki so jih bile vremenske spremembe odkrhnille, s pridruženim ropotom, ki je bil zaradi redkega ozračja skoro neslišen.

Četica je bila navzile svojem pogumu že vsa zdelana, moči so ji pohajale. Ko je Glenarvan zapazil, kako so ljudje izžrpani, se je pokesal, da se je spustil tako daleč v gore. Mladi Robert se je krčevito upiral utrujenosti, toda dalje ne bi mogel. Ob treh se je Glenarvan ustavil.

»Treba je počitka,« je dejal, ker je vedel, da bi sicer nihče ne prišel s takim predlogom.

— Počitka? je odgovoril Paganel, saj veš, ni mamoz zatočišča.

— In vendar ga je treba, če ne zavoli Glenarvan pa vsaj zavoli Roberta.

— Ne, ne, mylord, je odgovoril pogumni deček, saj še lahko hodim... nikar se ne ustavljajte...

— Nosili te bomo, dečko, je nadaljeval Paganel, za vsako ceno moramo priti na vzhodno stran. Tam najdemo močvirje zatočišče, koč... Prosim vas, še dve uri hoj!

— Ali ste vsi tega mnenja? je vprašal Glenarvan.

— Da, so se odzvali tovariši.

Mulrady je pristavil:

— Otroka ponesem jaz.«

In nadaljevali so pot proti vzhodu, dve uri strahotnega plezanja. Plezali so in plezali, da dosežejo najvišje gorske vrhove. Razredčeni zrak je povzročil bolesto tesnobo, ki je znana pod imenom »puna«. Iz dlesni in ustnice je začela pronicati kri, ker ni našla več ravnotežja v zunanjem pritisku ali pa pod vplivom snega, ki v velikih višinah brez dvoma pokriva zrak. Ker je bil zrak predelek, ga je bilo treba nadomeščati s pogostejšim vdihavanjem in tako pospeševati krvni obtok, kar je bilo ravnotako utrudljivo kakor odboj solnčnih žarkov na snežni ploskvi. Kolikršnakoli je bila volja teh pogumnih mož, prišel je čas, ko so najsilnejši omedlevali; vrtoglavost, strahna gorska bolezen, je uničila ne samo njihove telesne moči, ampak tudi notranjo silo. S takimi napori se človek ne bori brez posledic. Kmalu so začeli padati vse bolj pogosto in tisti, ki so padli, so se mogli le po kolenih vleči naprej.

Splošna utrujenost je naredila konec prenapornemu plezanju. Glenarvan je z obupom motril neizmerno sneženo ravan, in mraz, ki je pritiskal vedno bolj in bolj, sence, ki so se pomikale proti golim vrhovom. Z grozo je zapazil, da nima za četico in zase, kamor bi položil glavo. Tu ga major prekine prav mirno:

»Kojca.«

(Dalec sledi.)

Naročite pri Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani Ljudske knjižnice 19. zvezek: »Kazan, Volčji pes.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.—, 20. zvezek: »Kralj gor.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.—.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Išče se več izvežbanih natakarič

za nedeljo, 2. avgusta. Predstaviti se je v hotelu Tivoli, Ljubljana. 4942

Išče se boljše in pošteno dekle kot SOBARICA. Naslov: Vera Tomić, Petrinja, Hrvatsko. 4924

Gospodično sprejem na stanovanje. - Naslov pri upravi lista pod števil. 4920.

KDO VZAME v službo pošteno kmečko dekle s 5 letno punčko. Najraje na kmetu k samskim ljudem, a tudi k večji družini. Naslov v upravi lista pod števil. 4917

Urarski POMOČNIK mlad, išče službe, zmožen vsakega dela. Gre najraje na deželo. - Naslov v upravi lista pod števil. 4941.

Sobarico pošteno in pobožno dekle, katere zna tudi nekoliko šivati, se išče k mali rodbini. Postopek dober, plača po dogovoru. - VERA KASUMOVIC, soproga zdravnika - Koprivnica. 4919

ISČE SE akordantna partija za fasadiranje VILJEM TREO, stavbenik - Cesta na Gorenjsko železnico števil. 4.

Učenka krščanskih staršev, doma stanujoča, se sprejme v modno trgovino v sredini mesta. - Pismene ponudbe pod »Pridna« št. 4750 na upravo Slov.

NAMEŠČENCI vseh strok morejo dobiti v najkrajšem času nameščenje v Sloveniji, Hrvatski in drugod, ako se takoj pismeno obrnejo na Oglaso-nameševalni odsek »DELTA-STAN«, Zagreb, Ilca št. 7.

Iščem POSTREZNICO (kuharico) za čez dan. - Naslov v upravi pod št. 4914.

Kurjač in gaterist za parno žago v Slavoniji, se išče. - Ponudbe na: »Parna pilana, Novska - Slavonija«.

UČENEC poštenih kmečkih staršev, zdrav, krepak, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki. - Stanko Jutraž, Trebnje, Dolenjsko.

Najnovejša iznajdba! Brez kvarjenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblek **ANTON BOC, LJUBLJANA** Selenburgova ul. 6/1, Gilnce-Viz 48

NAJBOLJŠA REKLAMA

80 oglaš v »Slovenca«.

Za brezalkoholno gostilno

Iščem primeren lokal, če le mogoče s kuhinjo v Ljubljani. - Ponudbe na Sveto vojsko, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

Bencin - olje!

Delavnica za popravila avtomobilov in motociklov. - Izposojevanje koles in popravila. - Pneumatika, vsi deli in oprema najceneje pri

»Express« d. d. z. z.

Ljubljana, Vegova ul. 8.

Enonadstropna HIŠA

v Laškem v trgu, pripravna za vsakega obrtnika ali pa upokojenca - v najboljšem stanju, z velikim vrtom, na prodaj za 46.000 Din. Takoj potrebna polovica, drugo po dogovoru. Naslov se izve v upravi lista pod števil. 4927.

TRGOVSKA HIŠA

lepa, z novim inventarjem, v sredi trga ob drž. cesti z dobro upeljano trgovino z mešanim blagom, se radi selitve takoj ugodno proda. Poleg hiše je lep cvetlični, zelenjadni in sadni vrt, dve nji in gozd. Proda se tudi brez zemljišča, z zalogo in inventarjem ali tudi brez tega. Plačilni pogoji ugodni. Mladi agili trgovci imajo prednost. Ponudbe pod šifro »Ugodna prilika« št. 4899 na upravo »Slovenca«.

Strešni stol, 23 m dolg, 11 m širok, je po nizki ceni na prodaj v Mengšu števil. 85.

Stavbni načrt!

Vsak, kdor misli zidati kakršnokoli stavbo, rabi stavbeni načrt; načrte izdelujem za vsi Slovenijo po zelo nizkih cenah 150—300 Din. Proračun pa od 50—100 Din. Naročite načrte edino pri stavbnem podjetju Dragotinu KOROŠEC, Rečica ob Paki.

Poziv. Podležu, kateri razširja anonimna pisma, in kateri hoče krasti meni in moji ženi čast, mu svetujem, da dokaže, drugače sem primoran s tako podlo družbo na drug način obračunati, da mu bo veselje enkrat za vselej prenehalo pisati anonimna pisma, za toliko časa pa imenujem to podlo družbo za ničvredne izmečke človeštva. Dotičnemu, kateri mi pripomore dobiti sled teh pokvarjenih ničvrednežev, mu obljubim 1000 Din nagrade. - Ljubljana 27. jul. 1925. - Pepca Anton Vozelj.

Prisni naravni MALINOVEC

z najboljšim sladkorjem vkuhan v steklenicah in sodčkih na drobno in veliko nudi lek. rna dr. G. PICCOLI - Ljubljana

Proda se kompletna **oprava za trgov.** z mešanim blagom. Naslov pove uprava pod št. 4795.

+

Potrjeni globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom in znancom tužno vest, da je naša preljubljena edina hčerka

Zofija Bohinc

v nedeljo, 26. julija ob 4 popoldne nenadoma preminula, stara šele 10 mesecev. - Pokopali smo jo danes na pokopališču pri Sv. Križu. Zahvaljujemo se ob tej priliki vsem, ki so imeli toliko truda, da rešijo mlado življenje: gg. zdravnikom in č. sestram. Zahvaljujemo se tudi g. ravnatelju Legatu, ki je našo edinko spremljal k večnemu počitku.

Trboje - Ljubljana, dne 28. julija 1925.

Jernej in Ivana Bohinc.

Cenjenemu občinstvu najtopleje priporočam higijenično urejeni BRIVSKI SALON.

Niko Koman

Poljanska cesta števil. 13, nasproti II. drž. gimnazije.

Čevlje

NA OBROKE dobite proti jamstvu pri tvrdki M. TREBAR Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

NAJBOLJŠE KRAJISKE KLOBASE

se dobijo v restavraciji GROSUPLJE.

Naprodaj p. p. 150 bl sortiranega vina

leta 1922, 1923 in 1924. - Franjo Kukec, Dubrava, p. Zavrče, kraj Ptuj. 4630

Sred. velik lokal

za prodajo moke na prometnem kraju v Ljubljani, se vzame v najem. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Valjšni mlin«. 4911

PRODAJA VINA!

Večje količine starih in novih vin iz lastnih vinogradov prodaja: Ravnateljstvo nadpiskupskih dobara, Zagreb, Vaška ul. 75.

P. n. bančnim zavodom

ter industrijskim podjetjem dobavljamo poslovne knjige itd. po posebnem naročilu v priznani fini izdelavi v najkrajšem času.

Knjigoveznica K. T. D. v LJUBLJANI Kopitarjeva ulica 6/II.

To je veselje, taka pena!

Kdor uporablja »GAZELA«-milo, ima prijetno delo in je hitro gotov. Jaz ne perem nikdar z drugim kakor z »GAZELA«-milom.

„ETERNIT“ D. D.

Na svojem skladišču imamo iz svoje lastne tovarne **azbest-cementni škripi** za pokrivanje streh (črep)

in ga dobavljamo takoj v vseh količinah franko vagon, ladja Zemun ali franko zgradba.

Sprejemamo pokrivanja streh v lastni režiji. Naročila sprejema in daje podrobna pojasnila

Direkcija **d. d. „Eternit“** Karadordeva ul. 63. Beograd

Telefon 34-70

Mestna hranilnica v Črnomlju naznanja tužno vest, da je njen blagajnik, gospod

Karl Leitgeb

dne 27. julija 1925 preminul. Pogreb se vrši dne 28. julija ob 6. uri zvečer. Bodi mu blag spomin!

Ravnateljstvo.

Kdor da več

za priporočilo svoje tvrdke ali podjetja v kakem časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom, ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen, da je temu ponajveč vzrok napačno izbran način reklame. Zato je neobhodno potrebno, da se vsak trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj kupuje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega dnevnika in zahteva podrobnih pojasnil in račun. Stranka si pri tem prihrani trud in stroške in se obvaruje česče večje škode.

Izjava.

Podpisani Alojzij Vrabec, klepar v Ljubljani, Pokopališka ulica št. 1, izjavljam na obtožbo deželnega sodišča v Ljubljani Vr IX 397/25, da sem samostojno posegel v patentne pravice gg. Karola Engelmana, strokovnika državnih železnic in Ivana Rozmana, uradnika univerze v Ljubljani, zadevajoč pripravo za kurjenje s krupnim ali drobnim gorivom in patentirane pod števil. 2332 in 2336 pri Upravi za zaščito industrijske svojine s tem, da sem brez njunega dovoljenja izdelal dve peči za kurjenje z žaganjem. - Nadalje izjavljam, da si ne lastim pravice, izdelovati peči za kurjenje z žaganjem in navadnim kurivom po patentih št. 2332 in 2336, da tedaj v bodoče v te patentne pravice ne bom več posegal in ne izdeloval enakih ali podobnih peči.

Alojzij Vrabec.

Nizke cene, dobro blago in brezhibna ročna izdelava

oblek za gospode, dečke

in otroke, so naša najboljša reklama. - Konfekcij. tovarna

Fran Derenda & Cie., Ljubljana.

Obiščite detaljno trgovino na Erjavčevi cesti št. 2 (nasproti dramskega gledališča).

Opravlka, prenos i montiranje Bagera.

Direkcija Državnih Železnic u Subotici raspisuje za dan 5. avgusta 1925 god. pismenu licitacijo za opravlko Bagera koji se nalazi u Smederevu i za njegov prenos i montiranje u Direkcijskoj šljunkari kod Bele Crkve.

Predračunska suma iznosi svega 349.000 dinara. Uslovi licitacije su izloženi kod Građevinskog Odeljenja Železničke Direkcije u Subotici gde će se ova licitacija i održati rečenog dana u 11 časova, po odredbama Zakona o Državnom Računovodstvu II deo čl. 86 do 98 i Pravilnika o njegovom izvršenju.

Ponudaci su dužni na Glavnoj Blagajni Direkcije Državnih Železnica u Subotici do 10 časova na dan licitacije položiti u golovom novcu ili hartijama od vrednosti shodno čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu kauciju u iznosu od 20.000 dinara ako su naši, a od 40.000 dinara ako su strani podanici.

Ponude, taksirane sa 100 dinara podneće se Građevinskom Odeljenju Železničke Direkcije u Subotici u zapečaćenim kovertima sa natpisom »Ponuda za opravlku, prenos i montiranje bagera Gr. O. Br. 2888/25« Ponudaci l. i. na dan licitacije najkasnije do 11 časova.

Ponudaci pri podnošenju ponuda moraju predložiti komisiji dokaze o položenoj kauciji, uverenje o nadmetачkoj sposobnosti i o plaćenom državnom porezu za tekuće tromesečje.

Zastupnici ponudaca moraju imati od ponudaca pismeno punomoćje, da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Pošto prispere ponude moraju stići pre vremena određenog za otvaranje oferaata a pored napred pobrojanih priloga imati i izjavu da su ponudacu uslovi licitacije poznati i da na njih pristaje.

Svi prisutni ponudaci uslove licitacije potpisuju pre otvaranja oferaata.

Ponude, koje ne budu odgovarale ovim uslovima ili budu sastavljene protivno Zakonu o Državnom Računovodstvu neće se uzimati u ocenu.

Ponudaci sa svojom ponudom ostaju u obavezu 30 dana od dana licitacije.

Gr. O. Br. 2888/25 iz Generalne Direkcije Državnih Železnica Beograd.

Broj 30.040/1925.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici.

Podizanje ložionice u polukrugu na stanici Novi Sad.

Direkcija Državnih Železnica u Subotici na temelju rešenja Generalne Direkcije Državnih Železnica G. D. Br. 18.042 od 30. aprila 1925 godine i u smislu članova 86—98. Zakona o Državnom Računovodstvu raspisuje na dan 29. avgusta 1925 godine prvu ofertalnu licitaciju za izradu drvenih delova gvozdeno krovne konstrukcije sistema »Polonso« i za izvršenje krovopokrivačkih radova sa asbestnim pločicama oko podizanja ložionice u polukrugu na stanici Novi Sad.

Kaucija od 26.000 dinara odnosno 52.000 dinara za strane državljane polaže se na blagajni Direkcije Državnih Železnica u moneti predviđenoj po čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu najdalje do 10 časova pre podne na dan licitacije.

Propisno taksirane ponude u zapečaćenom zavoju sa oznakom spolja: »Ponuda za izradu drvenih delova gvozdeno krovne konstrukcije sistema »Polonso« i za izvršenje krovopokrivačkih radova sa asbestnim pločicama oko podizanja ložionice u polukrugu na stanici Novi Sad od ponudjaca N. N.« predaju se najkasnije do 11 časova Građevinskom Odeljenju Direkcije (Trg Vojvode Putnika br. 9, II sprat, vrata br. 9).

Pravo za licitaciju imaju samo ona lica i tehnička preduzeća, koja podnesu uverenje o prijavi preduzimačke radnje za ovu godinu, kao i uverenje o tome da su platila porez za tekuće tromesečje.

Zastupnici ponudjaca pripustiće se licitaciji, ako imaju pismeno punomoćje da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Planovi obrazac ponude, predračuna troškova i ugovora, opšti i tehnički uslovi mogu se videti i po ceni od 50 dinara nabaviti svakog dana za vreme zvaničnih časova u Građevinskom Odeljenju Direkcije.

Naknadne ili telegrafskim putem podnete ponude neće se primiti.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici
Br. 17.846/1925.